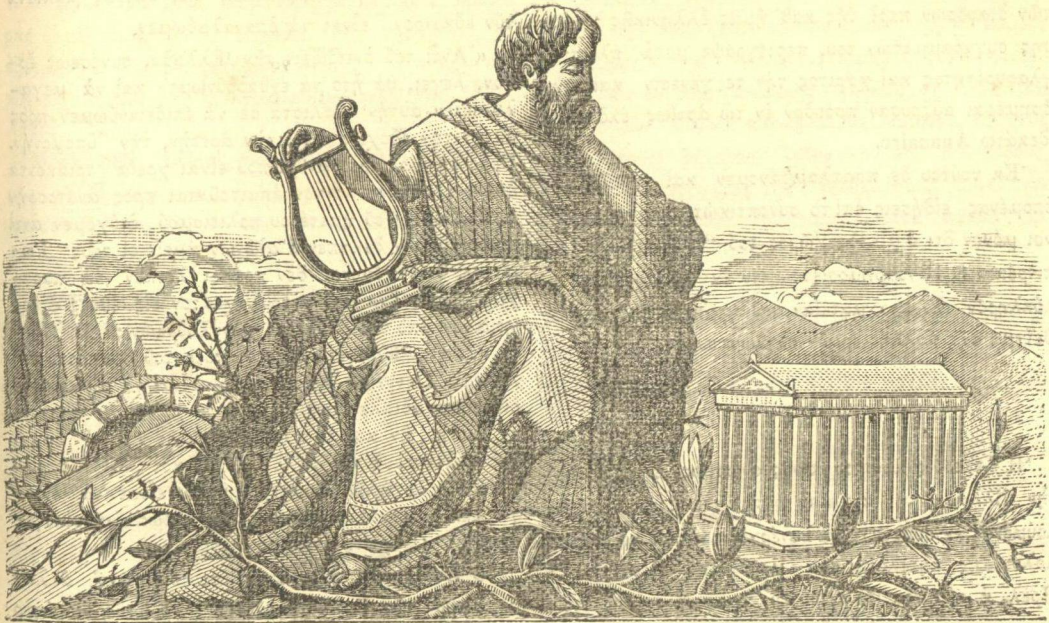

ΒΙΩΝ

ΕΤΟΣ Α'.

ΕΝ ΣΜΥΡΝΗ ΤΗ. 1^η ΙΟΥΝΙΟΥ 1878

ΦΥΛΛ. 7.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΙΑΡΥΣΕΩΣ ΚΑΙ ΑΝΑΗΤΥΣΕΩΣ

τοῦ ἐν Παρισίοις πρὸς διάδοσιν τῶν ἑλληνικῶν
γραμμάτων Συλλόγου κατὰ τὸν κ.

Γουσταδὸν Ἐιχθάλ.

Πρὸ δεκαετίας περίπου εὐρίθμοι τινες ἄνδρες,
ἀκμαῖον διατηροῦντες τὸν πρὸς τὰ ἑλληνικὰ γράμ-
ματα καὶ τὸν δεινοπαθοῦντα ἑλληνισμὸν ζῆλον, συν-
έλαβον τὴν γόνιμον ἰδέαν τῆς ἰδρύσεως ἐν Παρισί-
οις, ἐν τῷ περιφανεῖ τούτῳ κέντρῳ τῶν γραμμάτων

καὶ τοῦ πολιτισμοῦ, συλλόγου σκοπὸν ἔχοντος τὴν
ἐνίσχυσιν τῶν ἑλληνικῶν σπουδῶν καὶ τὴν ἰδέαν
ταύτην, χάρις εἰς τὴν ἄοκνον αὐτῶν προθυμίαν,
τὴν ἀκριβῆ γνῶσιν τοῦ σκοποῦ καὶ τὴν ἄκραν πρὸς
αὐτὸν ἀφοσίωσιν, κατέστησαν μετ' ὀλίγον πρᾶγμα,
οὗ τὰ εὐάρεστα ἀποτελέσματα δύναται ἤδη πᾶς νὰ
θαυμάσῃ. Καὶ ὄντως διὰ τοῦ συλλόγου αὐτοῦ κατε-
δείχθησαν μὲν αἱ βαθεῖαι ρίζαι, ὡς αἱ ἑλληνικαὶ
σπουδαὶ ἐκέκτηντο ἐν Γαλλίᾳ, αἱ παλαιαὶ δὲ σχέ-
σεις καὶ συμπάθειαι αἱ συνδέουσαι τὴν Ἑλλάδα
πρὸς τὴν εὐγενῆ αὐτῆς προστάτιδα συνεσφίχθησαν

ἐπὶ πλέον καὶ ἡ τέως παραμελουμένη ἐν Εὐρώπῃ νεαρὰ ἡμῶν γλῶσσα καὶ φιλολογία εὔρεν ἐν αὐτῷ πρόθυμον καὶ εὐμενῆ ἀρωγόν.

Τοῦ συλλόγου τούτου, τοῦ τοσαύτας πολυτίμου ὑπηρεσίας παρασχόντος εἰς τὸν ἑλληνισμόν, ὁ μόνος ἐπιζῶν ἐκ τῶν πρωτίστων ἰδρυτῶν αὐτοῦ κ. Γουσταύος Ἐϊχθάλ, ὁ πᾶσι τοῖς ἑλλήσι γνωστός καταστάς διὰ τῶν διαφορῶν περὶ τῆς καθ' ἡμᾶς ἑλληνικῆς γλώσσης συγγραμμάτων του, περιέγραψε μετὰ πλειστίης γλαφυρότητος καὶ χόριτος τὴν τε γένεσιν καὶ τὴν ὁσημέραι αὐξοῦσαν πρόοδον ἐν τῷ ἀρτίως ἐκδοθέντι δεκάτῳ Annuaire.

Ἐκ τούτου δὲ παραλαμβάνομεν καὶ ἡμεῖς τὰς ἐπομένας εἰδήσεις ἐπὶ τὸ συνοπτικώτερον, λυπούμενοι μόνον ὅτι ὁ μικρὸς χώρος τοῦ "Βίωσις" δὲν ἐπιτρέπει ἡμῖν νὰ δημοσιεύσωμεν ἐν μεταφράσει δολόκληρον τὴν πραγματείαν τοῦ γεραροῦ ἀνδρός, ὡς δεῖγμα τῆς πολλῆς ἡμῶν εὐγνωμοσύνης.

Ἡ ἑλλειψὶς κέντρον τινὸς ἐνώσεως, ἐν ᾧ οἱ περὶ τὴν Ἑλλάδα, τὴν ἀρχαίαν ἢ τὴν νεωτέραν, ἀσχολούμενοι νὰ δύνανται νὰ συνέρχωνται καὶ νὰ συμιλλογῶσι, κατελύπει τὸν μακαρίτην Βрунέτον δὲ Прел, ἡ σύστασις δὲ τοιοῦτου τινὸς ἦτο μία τῶν διακαεστέρων εὐχῶν τῆς εὐγενοῦς καὶ φιλέλληνης αὐτοῦ καρδίας. Τὴν εὐχὴν αὐτήν συνεμερίζετο ἐπίσης καθ' ὅλα ἐτέρα εὐγενῆς καρδία, ἡ τοῦ κ. Γουσταύου Ἐϊχθάλ· ἀλλ' οὐδέτερος συνησθάνετο ἐν αὐτῷ τὴν ἀρχικὴν δύναμιν καὶ τὸ ἀναγκαῖον πρὸς ἐπιτέλειαν τῆς ιδέας ταύτης κύρος, ὅπταν ὁ περίδοξος Βευλὲ, ὁ διὰ τὰς περὶ τὴν ἑλληνικὴν ἀρχαιολογίαν βραθείας αὐτοῦ γνώσεις μέλος τῆς Ἀκαδημίας τῶν ἐπιγραφῶν ἀναγορευθεὶς, ἐδημοσίευσεν ἐν τῇ Ἐπιθεωρήσει τῶν Δύο Κόσμων, ἐν τῷ φύλλῳ τῆς 15 Ἰανουαρίου 1867 φιλελληνικώτατον περὶ Ἑλλάδος καὶ Κρήτης ἄρθρον, ἐν ᾧ προεμάντευε μὲν τὴν μοιραίαν καταστροφὴν τοῦ Τουρκικοῦ κράτους, ἀντικαθίστη δὲ αὐτὸ διὰ τριῶν συμπλεγμάτων ἀποτελωμένων πρὸς βορρᾶν μὲν τοῦ Αἴμου ὑπὸ τῶν παραδουναβίων ἐπαρχιῶν, πρὸς νότον δὲ ὑπὸ

τῶν ἑλληνικῶν, περιλαμβανουσῶν πᾶσαν τὴν χερσόνησον μέχρι καὶ τῶν ὄριων τοῦ νῦν ἑλληνικοῦ βασιλείου, καὶ τοτελευταίον ἐκ τῶν ἀσιατικῶν χωρῶν.

Ἐν τῇ ἐπιπέδῳ τοῦ λαμπροῦ τούτου ἄρθρου τὰς ἐξῆς ἀξιοσημονεῦτους ἀποτείνει πρὸς τὴν Γαλλίαν ἰδίᾳ καὶ τὴν Εὐρώπην συμβουλάς, τὰς ὁποίας μάλιστα νῦν εὐκαιροῦν εἶναι νὰ ἐπαναλάβωμεν.

« Ἄντι τοῦ ὀνειδίζου τὴν Ἑλλάδα, συνέσεως ἔργον, λέγει, θὰ ἦτο νὰ ἐνθαρρύνωμεν καὶ νὰ μεγαλύνωμεν αὐτήν· μάλιστα δὲ νὰ ἐπιδεικνύωμεν πρὸς αὐτὴν τὴν ἐξόχως πατρικὴν ἀρετὴν, τὴν ὑπομονήν. Πρὸς σχηματισμὸν ἀνθρώπου εἶναι χρεῖα τρίακοντα ἐτῶν, ἐλάσσονα λοιπὸν ἀπαιτοῦνται πρὸς ἀνατροπὴν ἐνὸς λαοῦ; Τοῦ ἡμετέρου πολιτισμοῦ ἐτύχουμεν ἀντιπροσπαθειῶν δεκαπέντε αἰῶνων ἡμεῖς οἱ τοὺς Ρωμαίους διαδεχόμενοι· δὲν πρέπει λοιπὸν νὰ παραχωρήσωμεν ἕνα αἰῶνα τοῦλάχιστον εἰς ἕθνος ἐξερχόμενον ἀπὸ τῆς δουλείας τῶν Τούρκων;

«... Οἱ Ἕλληνες ἔσονται ποτε τοῦ Βοσπόρου φύλακες... Συμφέρων λοιπὸν ἡμῶν εἶναι νὰ μὴ ἀπορρίπτωμεν ἀδιαλείπτως εἰς τὰς παγίδας τῆς Ῥωσσίας φυλὴν, ἣν καὶ τὸ παρελθὸν αὐτῆς καὶ αἱ ὄρμαι καὶ ἡ ἀνατροπὴ καὶ τὰ ἰδρύματα καὶ τὸ ἐμπόριον ὠθοῦσι πρὸς ἡμᾶς. Συμφέρων ἡμῶν εἶναι νὰ εἰσαγάγωμεν ἐκ νέου ἐν τῇ μεγάλῃ εὐρωπαϊκῇ οἰκογενείᾳ, ἣς οἱ πρωτογενεῖς συγγάγονται».

Ὁ Βευλὲ ἐθεμελίωσεν πρὸς τούτοις μετ' ἄλλων περιφανῶν τῆς Γαλλίας ἀνδρῶν φιλανθρωπικὸν ὑπὲρ τῶν ἀγωνιζομένων Κρητῶν κομιτάτον, εἰς ὃ καὶ τὸν κ. Ἐϊχθάλ νὰ λάβῃ μέρος θεμελιωτοῦ προσεκάλεσεν· ἀλλ' οὗτος μὴ ἐπιστάσας εἰσέτι τὴν ὥραν τῆς καταλύσεως τοῦ ὀθωμανικοῦ κράτους θεωρῶν καὶ ἀπ' ἐτέρου τῆς ταλαίνης Πολωνίας τὸ πάθος ὑπ' ὅψει ἔχων, ἀπέκλινε μὲν τὴν προσφορὰν ταύτην, συνεννοηθεὶς δὲ προηγουμένως μετὰ τοῦ Βрунέτου δὲ Прел ἀντεπρότεινεν εἰς αὐτὸν τὴν σύστασιν καθαρῶς φιλολογικῆ συλλόγου, ὅστις καὶ περὶ τὴν διάδοσιν τῶν ἑλληνικῶν γραμμάτων ἀσχολούμενος, ἠδύνατο καὶ ὑπὸ πολιτικὴν ἔποψιν ὠφελιμότητα νὰ συμπράξῃ ὑπὲρ τῶν συμπερόντων τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους, καθιστῶν μὲν ἐπὶ πλέον γνωστὴν καὶ ἀγαπητὴν τὴν ἀρχαίαν καὶ σύγχρονον Ἑλλάδα, ἐπιδεικνύων δὲ ὁποῖα ἀναμφήριστα δικαιώματα κηρύττει αὐτὴ ἐπὶ τὴν εὐγνωμοσύνην καὶ τὸν θαυμα-

σμὸν τῶν λαῶν καὶ ὑπενθυμίζων ὁποῖα ἐμόχησε καὶ κατώρθωσεν ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας τῶν ἐθνῶν καὶ ὑπὲρ τῆς τελειοποιήσεως τῶν τεχνῶν, τῶν ἐπιστημῶν καὶ τῶν γραμμάτων.

Ὁ Βευλὲ ἐφάνη καταπεισθεὶς ἐκ τούτων, ἐζήτησε δὲ καιρὸν νὰ σκεφθῇ ἐπὶ τῆς γενεμένης αὐτῷ προτίσεως καὶ ὑπεσχέθη νὰ μεταβῆ μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ κ. Ἐϊχθάλ, ἔνθα προέκειτο νὰ ἐξετασθῶσι διάφορα ζητήματα θίγοντα τὰ πνευματικά, οἰκονομικά καὶ πολιτικά συμφέροντα τῆς Ἑλλάδος.

Μετὰ τρεῖς ἡμέρας, τὴν 26ην δηλ. Φεβρουαρίου 1867, ἐγένετο ἡ προορισθεῖσα συνέντευξις παρόντων ἐκτος ἄλλων καὶ τῶν κ. κ. Θεοδ. Δεληγιάννη καὶ Ῥενιέρη, ἀλλ' εἰς οὐδὲν ὀριστικὸν περὶ τοῦ συλλόγου κατέληξεν ἀποτελεσματικῶς· διότι ἐκεῖνος, οὗ τὴν συμμετοχὴν ἐκ τῶν ὧν οὐκ ἄνευ ἐθεώρου, ὁ Βευλὲ πᾶτάν του προσπάθειαν συνεχέντρον τότε ὑπὲρ τοῦ κρητικοῦ κομιτάτου.

Ἄλλ' εὐτυχῶς βραχὺ διήρκεσεν ἡ ἀναβολὴ αὐτῆ· διότι μετὰ δεκαπενθημερίαν ἐξέφωνησεν οὗτος τὸν κατὰ τῆς ἐπὶ Αὐγούστου φιλολογίας περιλάλητον αὐτοῦ λόγον, ὅστις ἀποτελεῖ, οὕτως εἶπεῖν, μίαν τῶν βάσεων ἐφ' ἧς ἰδρύθη τὸ μελετώμενον οἰκοδόμημα· διότι ἐν αὐτῷ ὁ Βευλὲ καταδεικνύει διὰ πειστικωτάτων παραδειγμάτων τὴν ἀσυγκρίτην τῷ λόγῳ ὑπεροχὴν τῆς ἑλληνικῆς φιλολογίας ἐπὶ τῆς Ῥωμαϊκῆς καὶ συμπεραίνει, ἐπιζητῶν ὅπως διδάσκηται πρὸ τῆς ὑποδεεστεράς κατὰ πολλὰ καὶ νεκραῆς πλέον Λατινικῆς γλώσσης ἢ πλουσιωτέρα καὶ πολυπλοκωτέρα ἑλληνική, ἣτις προβαίνει ὁσημέραι ἀναβιομένη καὶ ἥτις πρὸ τοῦ τέλους τοῦ παρόντος αἰῶνος ἔσεται ἀξία τοῦ συγκρατηθῆναι πάλιν μετὰ τῶν φιλολογικῶν γλωσσῶν· καὶ πρώτιστον δὲ ὄρον τῆς διδασκαλίας αὐτῆς τίθησι τὸν σκορακισμὸν «τῆς βλακώδους προφορᾶς τῆς κατὰ λάθος μὲν τὸ ὄνομα τοῦ Ἐρασμοῦ φερούσης, ἐξομοίωσης δὲ τὴν ἑλληνικὴν προφορὰν πρὸς τὴν γαλλικὴν καὶ καταστρεφούσης τὴν μορφήν, τὸν τόνον, τὴν ἀρμονίαν γλώσσης κατ' ἐξοχὴν μουσικῆς.» Ἐν ἱῇ πρώτῳ δὲ ταύτῃ διδασκαλίᾳ τῶν ἑλληνικῶν πολλὰ τὰ καλὰ καὶ ὑπὲρ τῆς νεωτέρας φιλολογίας διαβλέπει· διότι

δι' αὐτῆς «θὰ ἀνοιχθῶσι εἰς τὰς νεαρὰς διανοίας οἱ φαινοὶ ὀρίζοντες, τὸ λαμπρότατον καὶ πλήρες ἐλευθερίας φῶς τῆς ἑλληνικῆς διανοίας καὶ ἐνταυτῷ θέλει φανερωθῆ εἰς τὴν νεωτέραν ἔμπνευσιν ἢ ἐπιζητουμένη ὑπὸ πάντων πηγῇ, ἣ ὁ Ῥωμαντισμὸς εἰς μάτην ἐπεζήτησεν εἰς διαφόρους φυλάς, στερουμένας τῶν ἐξόχως περικαλλῶν τούτων ὑποδειγμάτων τῶν εἰς αἰεὶ ἀμιμήτων τούτων τύπων, οὓς ἡ Ἑλλάς ἐδημιούργησε καὶ ἀθανάτους κατέστησεν»· ἐπενεργούσα δὲ ἐπὶ τῆς παιδικῆς ἡλικίας, ἡ ἑλληνικὴ μεγαλοφυΐα «θέλει παρασκευάσει ποιητάς, ἐξόχους πεζογράφους, ῥήτορας, ἠθικολόγους, φιλοσόφους, πολιτευτάς, ἐσπεργέτας τῆς ἀνθρωπότητος, συνελόντι δ' εἰπεῖν ἀνθρώπους ὑπερτέρους κατὰ πᾶσαν τὴν βαθμολογίαν τῶν ἰδεῶν.»

Καὶ ὑπὸ ἠθικὴν καὶ πολιτικὴν πρὸς τούτοις ἔποψιν ἄπειρα ὠφελήματα συνεπάγουσιν αἱ ἑλληνικαὶ σπουδαί· διότι παρὰ τοῖς συγχρόνοις τοῦ Αὐγούστου ποιηταῖς ὑπολανθάνει «δουλικὸν τι πνεῦμα κολακείας, σιωπῆ τῆς συνειδήσεως πρὸ τοῦ δεσπότου, προσπάθεια διηνεκῆς πρὸς ἀποτροπὴν τοῦ πολίτου ἀπὸ τῶν δημοσίων καὶ πρὸς κατασίγησιν πάσης ἀρβενώπης φροντίδος, ἐπομένως δὲ ἐν τῷ συνόλῳ τῆς ποιήσεως ταύτης ἐνυπάρχει ἀναπόφευκτος κίνδυνος διὰ τὰς ἐμπνεομένας ἐξ αὐτῆς διανοίας», ἐνῶ «γενεὰ ἐπισταμένη ἀρχήθεν τὴν ἑλληνικὴν γλῶσσαν ἀνδρουμένη δὲ καὶ ἀναπτυσσομένη, ἐξοικουμένη πάσας τὰς καλλονὰς τῆς ἑλληνικῆς φιλολογίας, λεληθότως θέλει διανοιγῆ πρὸς πᾶν τὸ ὠραῖον, τὸ μέγα, τὸ γενναῖον. Ἦ δὲ ὕψος τοῦ ἠθικοῦ αἰσθηματός, τὸ ἐν πᾶσι τοῖς ἑλληνικοῖς βιβλίοις καταφανόμενον, ἔσται ἡ ὑγεία καὶ ἡ ἰσχύς τῆς νεοφαινομένης, ἔσται ἡ ἠθικὴ καὶ ἡ ἰσχύς τῆς νεοφαινομένης, ἔσται ἡ ὑγεία καὶ ἡ ἰσχύς τῆς νεοφαινομένης, ἔσται ἡ ἠθικὴ καὶ ἡ ἰσχύς τῆς νεοφαινομένης.» Προσέτι δὲ τὸ ἄκρον αἶμα τῆς ἠθικῆς ἢ πολιτικῆς ἠθικῆς ἐν τῇ ἑλληνικῇ φιλολογίᾳ διαλάμπει· διότι ἐν αὐτῇ διηνεκῶς βλέπομεν αἰσθημὰ τι, ὅπερ ἐστὶν ἡ ἀρχικὴ αἰτία τοῦ μεγέθους παντὸς ἔθνους, τὸν πατριωτισμὸν ἀντιτιθέμενον πρὸς τὸ ἀτομικὸν αἰσθημα. Περαινεῖ δὲ τὸν ἀληθῶς ἀξιάγαστον αὐτὸν λόγον ὁ Βευλὲ ὡς ἐξῆς· «εἰς τὴν Ἑλληνικὴν λοιπὸν φιλολογίαν κατ' ἐξοχὴν ἀπόκειται νὰ μορφωθῇ ἄνδρας, καὶ δὴ ἄνδρας ἐλευθέρους.»

Μετὰ τὸ τέλος τοῦ ὑπὸ πάντων ἐπιδοκιμασθέντος

τούτου λόγου, ὅποτε ὁ κ. Ἐϋχθαλ ἐπλησίασεν ὅπως συγχαρῆ αὐτὸν, ὁ Βευλὲ ἀνήγγειλεν αὐτῷ ὅτι, τοῦ ὑπὲρ τῶν Κρητῶν κοιμητάτου ταχέως ὀργανωθέντος, ἠδύνατο ἤδη νὰ συνεργασθῆ ὑπὲρ τῆς ταχείας εὐδωσέως τοῦ ὑπὲρ τῶν ἑλληνικῶν σπουδῶν συλλόγου. Καὶ δὴ μετὰ τινος προσδιαλέξεως συνέντευξις ὠρίσθη διὰ τὴν 24ην Μαρτίου πρὸς συζήτησιν περὶ τοῦ σχηματισμοῦ αὐτοῦ. Ἐν αὐτῇ δὲ παρευρέθησαν ἐκτὸς τοῦ κ. Ἐϋχθαλ, Βρυνέτου δὲ Πρέλ καὶ Βευλὲ ἔνδεκα ἔτι μέλη, ἐκ τῶν γνωστοτάτων ἐν τοῖς ἑλληνικοῖς γράμμασι, μεταξὺ τῶν ὁποίων διακρίνομεν τὰ ὀνόματα τῶν κ.κ. Dehèque, Gidel, Miller, Perrot κ. λ. π., τοῦ κ. Egger τοῦ τοσαῦτα κατόπιν ὑπὲρ τῆς ὀργανώσεως καὶ τῆς προόδου τοῦ συλλόγου μοχθήσαντος, μὴ δυνηθέντος ἕνεκα αἰφνηδίου ἀσθενείας, νὰ συμμετάσχη τῆς προκαταρκτικῆς οὕτως εἰπεῖν ταύτης συνεδριάσεως, ἧς ἀρξάμενης πρῶτος ἠγόρευσεν ὁ Βρυνέτος δὲ Πρέλ· ἀλλ' ἕνεκα τῆς φυσικῆς αὐτῷ δειλίας καὶ τοῦ φόβου μήπως μὴ γείνη παραδεκτὸν ὀλόκληρον τὸ ἀρχικὸν αὐτῶν σχέδιον, περιωρίσθη εἰς τὴν πρότασιν σχηματισμοῦ συλλόγου σκοπὸν ἔχοντος νὰ προμηθεύῃ εἰς τὰ μέλη αὐτοῦ τὰ κυριωτέρα τῶν ἐν τῇ νεωτέρᾳ ἑλληνικῇ δημοσιευομένων βιβλίων.

Ἄλλ' ὁ κ. Ἐϋχθαλ, βλέπων ὅτι εἰς τοῦτο μόνον περιοριζόμενον τὸ σχέδιον ἀπέβαλλεν τὴν ἀναγκαίαν πρὸς ἐπιτυχίαν αὐτοῦ ἀξίαν καὶ σπουδαιότητα, προέτεινε πρὸς τούτοις ὅπως συζητηθῆ τὸ ὠρισμένον πρόγραμμα τῆς συνεντεύξεως καὶ τούτου γενομένου ἢ σύστασις συλλόγου πρὸς διάδοσιν τῶν ἑλληνικῶν γραμμάτων παμφηρεῖ ἐγένετο ἀποδεκτὴ, πενταμελὴς δ' ἐπιτροπὴ ἐξελέγη, ὅπως προσδιορίσῃ διηκριβωμένως τὸν σκοπὸν καὶ τὸν τρόπον τῆς ἐνεργείας.

Ἐν μεταγενεστέρᾳ δὲ συνεδριάσει ἀπεφασίσθη ἢ σύστασις κοιμητάτου ἐκ τριάκοντα μελῶν τὴν ἐπινομίαν τῶν ἰδρυτῶν φερόντων. Τούτων δέκα καὶ τρεῖς ἦσαν μέλη τοῦ Πανακκαδημίου, πέντε τῆς ἐν Ἀθήναις Γαλλικῆς σχολῆς καὶ δύο μέλη ἀμφοτέρων τούτων.

Ἀπὸ τῆς ἑβδόμης δὲ Μαΐου τοῦ 1867 ὁ σύλλογος εἰσέρχεται πλέον εἰς τὸ στάδιον τῆς τακτικῆς

αὐτοῦ ἐνεργείας, ὅποτε πρόεδρος μὲν ἐξελέγη ὁ πρεσβύτερος τῶν Γάλλων ἑλληνιστῶν Πατίνος, ἀντιπρόεδροι δὲ οἱ κ. Egger καὶ Βευλὲ, ταμίας ὁ κ. Ἐϋχθαλ, γραμματεὺς δὲ ὁ κ. Chassang. Ὁ ἀριθμὸς δὲ τῶν ἰδρυτῶν ἀπὸ τριάκοντα ἠϋξήθη εἰς πενήτηκοντα, μεταξὺ τῶν ὁποίων διακρίνομεν τὰ ὀνόματα καὶ τριῶν Ἑλλήνων, τῶν κ.κ. Κωστ Μελά Δεληγιάννη καὶ Βαλέττα. Τότε δὲ ἐγένετο καὶ ἡ καταβολὴ τοῦ ἤδη συνερανοθέντος ἀργυρίου, εἰς τρισχίλια ἀνερχομένου φράγκα, τῶν τὰ ἡμίση περιπου ὁ ἀκάματος συνέλεξε Βευλὲ.

Ἐντεῦθεν δὲ γιγαντείοις τοῖς βήμασιν ἀνδρουταὶ ὁ σύλλογος, ὅστις τυγχάνει μὲν τῆς ἐπιδοκιμασίας τοῦ τότε ὑπουργοῦ τῆς παιδείας κ. Duruy, ψηφίζει δὲ τὴν δημοσίευσιν ἐπετηρίδος, δέχεται τὰς συμπαιθεῖς συγχαρητηρίους προσήσεις τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει ἑλληνικοῦ φιλολογικοῦ Συλλόγου καὶ μισθοῖ ἰδιαιτέραν αἰθουσαν διὰ τὰς συνεδριάσεις αὐτοῦ. Ἡρόθμει δὲ τότε μέλη πεντακάσια εἰκοσιν, τῶν τὸ πέμπτην Ἑλλήνες τῶν ἐν Μασσαλίᾳ, Λονδίῳ Παρισίοις καὶ Ἀθήναις.

Μετὰ μηνῶν πέντε διακοπὴν ὁ Σύλλογος ἐπαυ- ἔλαβε τὰς ἐργασίας αὐτοῦ τὸν Δεκέμβριον τοῦ 1867 καὶ παραυτὰ ἐπαρουσιάσθη εὐκαιρία, ὅπως τὴν ἰσχὺν αὐτοῦ καταδείξῃ· διότι ὁ τότε ὑπουργὸς τῆς παιδείας, παρκατηρηθεὶς ἐκ τῶν ἀδιαλείπτων κατὰ τῆς διδασκαλίας τῶν ἑλληνικῶν παρατηρήσεως, ὑπεδείχθητο ἐν τινι πρὸς τὸν Αὐτοκράτορα ὑπομνήματι τοὺς δυναμένους νὰ ἐπενεχθῶσιν ἐν τῇ διδασκαλίᾳ αὐτῶν περιορισμοὺς καὶ προσεκίλει τοὺς καθηγητὰς νὰ ἀποφανθῶσι περὶ τῶν ὑποδεικνυομένων μεταβολῶν. Ὁ Σύλλογος καθῆκον αὐτοῦ ὑπολαβὼν τὴν ἐξέτασιν τοῦ ζητήματος τούτου, ἐπελάβετο ταύτης καὶ περατώσας αὐτὴν εἰς πέντε διαδοχικὰς συνεδριάσεις ἀνέθηκεν εἰς τὸν κ. Egger τὴν σύνταξιν ὑπομνήματος περιλαμβάνοντος τὰ κυριώτερα τῶν ἐκ τῶν συζητήσεων τούτων ἐξαχθέντων πορισμάτων, ὅπου καὶ παρουσιασθὲν εἰς τὸν ὑπουργὸν καὶ δημοσιευθὲν ὑστερον κατεδείχθη ἀριστος ἐπίκουρος τῶν ἑλληνικῶν σπουδῶν καὶ ἐχρησίμεισε μάλιστα τὰ μέγιστα κατὰ ἐτὸς περὶ τῆς δημοσίας

ἐκπαιδεύσεως γενομένης ἐν τῇ Βουλῇ τοῦ Βελγίου συζητήσεως.

Ὁ ἀριθμὸς δὲ ἤδη τῶν συνδρομητῶν ἀνήρχετο εἰς ἑπτακοσίους πενήτηκοντα, τῆς Κωνσταντινουπόλεως μόνης ἑκατὸν νέους παρασχούσης.

Πρὸς δὲ ὁ ἐν Κωνσταντινουπόλει μεγάλθυμος κ. Χρηστάκης Ζωγράφος, ὁ κατὰ πάντα ἀναδειχθεὶς ἐφάμιλλος τῶν Λωσιμαδῶν καὶ Καπλανῶν, συνέστησε τὸ φερόνυμον αὐτῷ ἐτήσιον ἀγώνισμα, εἰς ὃ ἦταν παραδεκτὰ καὶ τὰ εἰς τὴν νεωτέραν ἑλληνικὴν γεγραμμένα βιβλία· πρώτη αὕτη, καθ' ὅσον ἴσμεν, ἐπίσημος καθιέρωσις τῆς συγχρόνου ἑλληνικῆς, ὡς φιλολογικῆς γλώσσης ἐν Εὐρώπῃ.

Ἄλλὰ μακρὸν θὰ ἦτο νὰ παρακολουθήσωμεν τὸν συγγραφεὰ ἐν τῇ ἐξιστορήσει πάντων τῶν ἔργων τοῦ Συλλόγου ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ταύτης μέχρι τοῦ τέλους τῆς δεκαετοῦς αὐτοῦ περιόδου ἀρκούμεθα μόνον ν' ἀναφέρωμεν τὸ ψήφισμα τῆς γαλλικῆς κυβερνήσεως, τὸ ἀναγορευθὸν τὸν Σύλλογον ἴδρυμα χρήσιμον τῇ πολιτείᾳ καὶ νὰ συνθηρήσωμεν τὸν θάνατον τεσσάρων τῶν ἰδρυτῶν αὐτοῦ καὶ ἐκ τῶν πρωτίστων ἑλληνιστῶν καὶ φιλελλήνων, τῶν ἀοιδίμων Βευλὲ, Βρυνέτου δὲ Πρέλ, Πατίνου καὶ Φιρμί-νου Διδότου. 1)

Ὡς ἐπίλογον δὲ, ἢ μάλλον ὡς ἐπιτομὴν τῆς ἀξιολόγου αὐτοῦ πραγματείας ὁ κ. Ἐϋχθαλ τὰς ἐπομένους τίθησι γραμμάς, ἀριστα εἰκονίζουσας τὰς παλυσειδῆς ὠφελείας, ἃς ὁ ἀγαθοποιὸς οὗτος Σύλλογος παρέσχεν.

«Συστηθεὶς πρὸς ἐνίσχυσιν τῶν ἑλλ. σπουδῶν ἐν Γαλλίᾳ ὁ ἡμέτερος Σύλλογος πιστῶς ἐξετέλεσε τὴν ἐντολήν του ταύτην, ἀπονέμων τοῖς συγγραφεῦσι τῶν χρησιμωτέρων πρὸς τὴν πρόοδον τῶν ἑλλ. γραμμάτων βιβλίων καὶ τοῖς λαβοῦσι τὴν δάφνην ἐν τοῖς πανεπιστημιακοῖς ἀγῶσι τὰς ὑπὸ τοῦ καινο-νισμοῦ ὀριζομένας ἀμοιβὰς καὶ, τὸ δὴ κάλλιστον, καθιστάμενος κέντρον, περὶ ὃ συνέρρευταν παραυτὰ εἰς πλείστοι τῶν ἐν Γαλλίᾳ ἀγαπῶντων καὶ ἀσχο-

1) Βιογραφίαν τούτου ὑφ' ἡμῶν δημοσιευθεῖσαν ἔρα ἐν τῷ 185 φύλλῳ τῆς ἐνταῦθα ἐκδομένης ἄλλοτε ἰωνίας».

λουμένων περὶ τὰς ἑλληνικὰς μελέτας καὶ δημιουργῶν ἐπομένως σύνδεσμον πολυτίμου ἀδελφίξεως μεταξὺ τῶν ἀγνώστων, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, ἀλλήλοις ἐργατῶν τούτων· ἐνίοτε δὲ καὶ φέρων, ὡς ὁ κ. Egger εἶπεν, εἰς φῶς ἀγνώστους ἀφοσιώσεις καὶ διανοίγων ὑπολανθανούσας πρότερον κλήσεις. Ἀφ' ἐτέρου δὲ ἡ Ἐπετηρὶς ἡμῶν κατέστη καταφύγιον ἔργων, ἅτινα οὐδαμοῦ ἴσως ἄλλοθι ἠθέλον τύχει τῆς προσηκούσης τάξεως· διότι ἐν αὐταῖς ὑπάρχουσιν ἀλληλοδι-ἀδόχως ἀρχαιολογικά, ἐπιγραφικά, φιλολογικά κριτικά, ἱστορικά, νομικά καὶ γραμματικά διατριβαί, ἐγκεχαραγμένα μνημεῖα, μεταφράσεις νέαι καὶ λοιπὰ πρὸς τὴν ἀρχαίαν ἐπιστήμην ἀναφερόμενα. Ἄλλὰ πρὸ πάντων περὶ τὴν μεσαιωνικὴν καὶ νεωτέραν γλώσσαν τε καὶ φιλολογίαν ἡ Ἐπετηρὶς ἡμῶν μάλλον ἰδιαζόντως ἐπραγματεύθη. Εἰσῆλθομεν δὲ εἰς τὴν ἔδον ταύτην οὐχὶ κατὰ προηγουμένην ἀπόφασιν, ἀλλ' ἀπλῶς δηγούμενοι ἐκ τοῦ ἀξιολόγου τῶν ὑπὸ τοῦ λαοῦ καὶ ὑπ' αὐτῶν ἐτι τῶν ἑλληνιστῶν ἀγνοουμένων ζητημάτων. Τούτο δ' ἔσται πιστεύομεν, μία τῶν ἐπιφανεστέρων ὑπηρεσιῶν τοῦ ἡμετέρου Συλλόγου, δι' ἣν καὶ πλείστης θέλει τύχει χάριτος, ὅτι δηλαδὴ διὰ τοῦ φωτὸς, ὅπου ἐπέχυσεν ἐπὶ τῶν ζητημάτων τούτων, συνέσφιξε τοὺς δεσμοὺς τοὺς ἐνοῦντας τὴν Γαλλίαν πρὸς τὴν νεωτέραν Ἑλλάδα.»

Σ. Ι. Π.

ΠΕΡΙ ΦΩΝΟΓΡΑΦΟΥ.

Ἐπιφανὴς λόγιος διακεκριμένην κατέχων θέσιν ἐν τε τοῖς γράμμασι καὶ τῇ πολιτείᾳ, ἐν Βερολίῳ δὲ νῦν τὰς διατριβάς ποιούμενος, ἀναγνώσας ὅσα περὶ φωνογράφου ἐν τινι τῶν παρελθόντων φύλλων τοῦ «Βίβω» ἐγράφθησαν, ἀπέστειλε τῇ συντάξει αὐτοῦ τὴν ἐπομένην περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου πραγματείαν, ἣν καὶ καταχωρίζομεν ὧδε, εὐχαριστοῦντες τὸν ἀγαθὸν πατριώτην ἐκ καρδίας καὶ

εὐελπιζόμενοι ἅμα ὅτι ἡ πολυγράφος αὐτοῦ γραφίς δὲν θέλει λησιμονῆ ἔνι ὅτε τὸν «Βίωνα.»

Κύριε Συντάκτα,

Εἰς ὅσα περὶ τοῦ φωνογράφου ἐν τῷ «Βίωνι» λέγετε ὀλίγας λέξεις ζητῶ τὴν ἀδειαν νὰ προσθέσω ὡς αὐτόπτης γινόμενος τοῦ ἐξαισίου τούτου ἐφευρέματος.

Ὁ Φωνογράφος οὐδὲν τῷ ὄντι ἐστὶν ἡ μεταλλινὸς κίλυδρος, ὡς ἐκεῖνον περίπου εἰς τὸν ἐψηφόμενον τὸν κωφρὸν, κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον διὰ χειρὶδος περὶ ἑαυτὸν σιρφερόμενος, ἀλλὰ καὶ οὕτως ὥστε νὰ προχωρῇ παραλλήλως τῷ ἄξωνι του. Περιελίσσεται δὲ διὰ λεπτοῦ μεταλλοχάρτου, αὐτοῦ ἐκεῖνου δι' οὗ συνήθως τυλίσσονται εὐώδη σαπῶνια ἢ χαλαρωτὰ καὶ ἐγγύτατα τῆς μιάς τῶν πλευρῶν αὐτοῦ ὑπάρχει, καθέτως εἰς αὐτὸν προσηρμοσμένος, χωνοειδῆς τις σωλὴν, εἰς οὗ τὴν πρὸς τὸν κίλυδρον ὀπὴν ἐστὶ κεκολλημένος καὶ καλῶς τεταμένος χάρτης· μεταξὺ δὲ τοῦ χάρτου καὶ τοῦ κίλυδρου κρέματα μικρὰ μεταλλίνη βελόνη, ἧς ἡ ἀκίς, ἀμβλεῖα οὖσα, ἀποτελεῖ στίγματα ἐπὶ τοῦ μεταλλοχάρτου, ὁσάκις τὸν ἐγκίττει.

Γνωστόν ἐστιν ἐκ τῆς φυσικῆς ὅτι ὁ ἦχος οὐδὲν ἕτερον ἐστὶν ἢ παλμὸς τις παραγόμενος ἐκ τῆς συγκρούσεως ἡχηρῶν σωμάτων ἐν τῷ ἀέρι, καὶ ἀνάλογον προκαλῶν παλμὸν τοῦ ἀκουστικοῦ ὄργανου· ἡ δὲ διάφορος τῶν παλμῶν ιδιότης παράγει καὶ τῶν ἡχῶν τὴν διαφορὰν. Παρατηρήθη φερ' εἰπεῖν ὅτι ὅσοι συχνοτέρου εἰσὶν οἱ παλμοὶ ἐν τινι χρονικῷ διαστήματι τόσοιο ὀξύτερον τόνον παράγουσιν. Οὕτως ἂν ὑποθεθῇ ὅτι 300 παλμοὶ ταῦ ἀέρος ἐντὸς [δευτερολέπτου παράγουσιν τὸν μουσικὸν τόνον φ' α', 400 παλμοὶ ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ χρονικοῦ διαστήματος θὰ παραγάγῃσι ἴσως τὸν τόνον σ ο λ, καὶ 500 τὸν τόνον λ α'. Καὶ πάλιν ἂν προφερομένης μιάς φωνῆς, ὁ ἄλλο πάλλῃται ἐφ' ἑνὸς δευτερολέπτου, προφερομένης δὲ ἄλλης, ἐπὶ δύο, ἢ δευτέρα ἔσται μακροτέρα τῆς πρώτης. Τέλος τὸ ἐντόνον ἢ αἰτίον τῆς φωνῆς

ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς μελίζονος ἢ ἐλάσσονος στροδρότης ἢ βαθύτητος τῶν παλμῶν.

Παρατηρήθη λοιπὸν ὑπὸ τοῦ ἐν Ἀμερικῇ Ἐδισῶνος ὅτι αἱ δονήσεις τοῦ ἀέρος, προσβάλλουσαι τεταμένον χάρτην ἢ ἄλλην λεπτήν μεμβράνην, κινουσὶν αὐτήν, ἀκριδῶς ἐπ' αὐτὴν ἐπαναλαμβάνομεναι, καὶ τοσοῦτον αἰσθητῶς, ὥστε ἐκάστη δόνησις τῆς μεμβράνης ἢ τοῦ χάρτου, δύναται νὰ κινήσῃ τὴν ἐφαπτομένην τῆς ἐπιφανείας αὐτοῦ μικρὰν ἀκίδα, ἧτις ἀνὰ πᾶσαν τῆς κίνησιν, ἄρα διὰ πάντα παλμὸν τοῦ ἀέρος, κεντᾷ ἐλαφρῶς τὸν μεταλλοχάρτην, ὅστις περιβάλλει τὸν πλησιέστατον αὐτῆς περιστρεφόμενον κίλυδρον. Ὅσοι λοιπὸν παλμοὶ τοῦ ἀέρος, τοσαῦτα στίγματα ἐπὶ τοῦ μεταλλοχάρτου.

Ἀφ' οὗ λοιπὸν παύσωσιν οἱ παλμοὶ, δηλαδὴ οἱ ἦχοι οἱ παράγοντες αὐτοὺς, ἂν ὁ στιχθεὶς ὑπ' αὐτῶν κίλυδρος μετατεθῇ οὕτως ὥστε ἡ βελόνη ν' ἀντιστοιχῇ εἰς τὴν ἀρχὴν τῶν σιγμάτων, καὶ ἂν ἀρχίσῃ νὰ στρέφεται πάλιν ὡς ἐστρέφετο ὅτε ἐδέχθη τὰ στίγματα, ἡ ἀκίς τῆς βελόνης θέλει εἰσέρχεσθαι εἰς ἕκαστον τῶν σιγμάτων, καὶ τίθεσθαι οὕτως εἰς κίνησιν, ἢ δὲ κίνησιν αὐτῆς μεταδίδεται εἰς τὸν χάρτην ὃν αὐτὴ ἐγκίττει, τῷ χάρτου δ' ἡ δόνησις δονεῖ τὸν ἀέρα, ὥστε ἀντιστρόφως τὰ στίγματα τὰ παραχθέντα ἐκ τῶν παλμῶν τοῦ ἀέρος διὰ τοῦ χάρτου καὶ τῆς βελόνης, ἤδη διὰ τῆς βελόνης καὶ τοῦ χάρτου παράγουσιν αὐτὰ εἰς τὸν ἀέρα παλμοὺς, οἵτινες ἀπτονται τοῦ ἀκουστικοῦ ἡμῶν τυμπάνου καὶ γίνονται ἀκουστοί. Ἄν φέρ' εἰπεῖν ὁ πρῶτος ἐκφωνηθεὶς ἦχος παρήγαγε 300 παλμοὺς ἐντὸς τοῦ δευτερολέπτου (ἢ διαρκέας 1)10 τοῦ δευτερολέπτου ἂν παρήγαγε 30 παλμοὺς), ὁ δεύτερος ἐπὶ τοῦ 1)10 τοῦ δευτερολέπτου 40 καὶ ὁ τρίτος 50, ἦτον λοιπὸν κατὰ τὴν ἀνωτέρω ὑπόθεσιν, ὁ πρῶτος φ' α', ὁ δεύτερος σ ο λ, ὁ τρίτος λ α', τότε καὶ ἐπὶ τοῦ μεταλλοχάρτου 30 στίγματα παρήγαγεν ὁ πρῶτος, 40 ὁ δεύτερος, 50 ὁ τρίτος, καὶ ἐπομένως ἰσάριθμοι ἔσονται οἱ ἐπὶ τῆς δευτέρας στροφῆς τοῦ κίλυδρου παραχθισόμενοι παλμοὶ τῆς βελόνης, τοῦ χάρτου, τοῦ ἀέρος καὶ τοῦ ἀκουστικοῦ τυμπάνου, καὶ κατὰ συνέπειαν τοῦτο θέλει πάλιν ἀντιληφθῆ τῶν τόνων φ' α', σ ο λ, λ α'. Ἄν προσέτι ὁ πρῶτος τόνος διαρκέ-

ση ἐπὶ τῷ δευτερολέπτου, οἱ δύο ἄλλοι ἐπὶ ἡμισυ ἕκαστος, τότε τὸ φ' α' ἔσται μακροτέρου τοῦ σ ο λ καὶ τοῦ λ α' καὶ οἱ τρεῖς τόνου ὁμοῦ ἀποτελέσουσι τὸν μετρικὸν δάκτυλον. Ἄν τέλος εἰς ἐξ αὐτῶν, ἔστω ὁ δεύτερος, προφερθῇ δυνατώτερα, οἱ παλμοὶ οὗς θέλει παραγάγει ἔσονται ἰσχυρώτεροι, καὶ τὰ στίγματα ἐπὶ τοῦ μεταλλοχάρτου βαθύτερα, ἄρα, τ' ἀνάπαλιν, ἢ κίνησις τῆς εἰς αὐτὰ εἰσερχομένης βελόνης μεγαλειότερα, καὶ ἐπομένως οἱ ὑπ' αὐτῆς προκαλούμενοι παλμοὶ τοῦ χάρτου, τοῦ ἀέρος, τοῦ ἀκουστικοῦ τυμπάνου, καὶ ὁ παραχθισόμενος ἦχος ἰσχυρώτερος.

Οὗτος ἐστὶν ὁ ὄργανισμὸς τοῦ φωνογράφου, καὶ αὕτη περίπου ἡ ἐξηγήσις τοῦ φαινομένου, ὅστις παράγει κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον ἀκριβῶς πάντα τὰ πάθη τῆς φωνῆς. Ἄλλ' ἐν μένει τὸ δυσεξηγητόν· τίς τῶν παλμῶν ιδιότης παράγει τὴν διαφορὰν τοῦ ἡχου τῶν φωνηέντων, εἴτε καθαρῶν, εἴτε συνδυαζομένων μετὰ συμφῶνων; Περὶ τούτου διάφορα ἐγνωμάτευσαν οἱ φυσιοδίφαι, ἰδίως τὴν ὑπόθεσιν ὅτι ἡ τῆς προφορᾶς αὐτῶν διαφορὰ ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ διαφόρου συνδυασμοῦ ὀξύτητος συμπλεγμένων τόνων ἢ ταχύτητος τῶν παλμῶν, κατ' ἀναλογίας τῶν διὰ τριῶν ἢ διὰ πέντε ἢ ἄλλων ἀποστάσεων ἐντὸς τῆς διὰ πασῶν, παντοίως συμπλεκόμενων. Ἄλλ' ἡ ἱκανῶς αὕτη σκοτεινὴ ἐρμηνεία εἰς οὐδὲν ἀσφαλὲς στηρίζεται πείραμα, καὶ ἐξ ἐναντίας ἡ διευκρίνησις αὐτῆς ἐστὶ καύχημα τοῦ φωνογράφου, ὅστις ἐκαστης φωνῆς δίδει οὕτως εἰπεῖν τὸν μαθηματικὸν τόνον, χαράττων αὐτὸν διὰ σιγμῶν κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον πυκνῶν καὶ μᾶλλον ἢ ἥττον συνεχῶν καὶ βαθέων.

Ἄλλο ἰδίωμα τοῦ φωνογράφου ἐστὶν ὅτι ἂν ὁ κίλυδρος, ὅταν πρόκηται νὰ παραγάγῃ τὴν φωνήν, στραφῇ ταχύτερον ἢ βραδύτερον παρ' ὅτι παρήγαγε τὰ στίγματα, ἢ ἐπαναλαμβανομένη φράσις ἀποβαίνει ὀξύτερα ἢ βραδύτερα τὴν ἀρχικῶς ἐκφωνηθείσης, διότι τὰ στίγματα καὶ οἱ παλμοὶ ἀντιστοιχοῦσιν ἐν τῇ πρώτῃ περιστάσει εἰς βραχύτερον χρόνον, ἦτοι εἰσὶν ἀναλόγως πυκνότεροι, καὶ τούναντίον ἐν τῇ δευτέρᾳ.

Καὶ ἀπρόσιτος μὲν δὲν εἶναι ὁ φωνογράφος

παντάσῃ εἰς τὰ μὴ «ὑπερχεῖλη βελάντια» ἐξ ἐναντίας εἶναι μηχανὴ ἀπλουστάτη καὶ εὐωνοτάτη· Ἄλλὰ μέχρι τοῦδε τοῦλαχιστον ἀκόμη δὲν ἀνταποκρίνεται εἰς ὅσα οἱ εὐφραντατότεροι ἀπ' αὐτοῦ ἀπαιτοῦσιν. Οὔτε τοῦ ῥήτορος οὔτε τοῦ ποιητοῦ τ' ἀριστουργήματα, οὔτε τῆς αἰδοῦ τὰ μέλη καὶ τοὺς λαρυγγισμοὺς δύναται νὰ διατηρήσῃ, ἀλλὰ μόνον ὅ,τι τῷ εἰπῆ τις εἰς τὸ αὐτίον του, δηλαδὴ εἰς τὸν χωνοειδῆ σωλὴνα τὸν παρὰ τὸν κίλυδρον. (α) Προσέτι δὲ ἡ δύναμις τῆς προφορᾶς ἐλαττοῦται διὰ τῆς ἐπαναλήψεως, διότι τὰ στίγματα ἀμβλύονται κατ' ὀλίγον, καὶ δὲν παράγουσιν ἐπίσης σφωδρὰς τὰς δονήσεις ὡς κατ' ἀρχάς.

Ὁ φωνογράφος εἶναι ἡ ἐπιστημονικὴ πραγματοποίησις τοῦ μύθου τοῦ κουρέως, ὅστις ἐνεπιστεύθη εἰς τὸν βόθρον ὅτι ὁ Μῆδης εἶχεν ὄτα ὄνου, καὶ μετὰ ταῦτα ἐφύησαν κάλαμοι ἐπαναλαμβάνουσαι μεγαλοφῶνως τὸ μυστικόν. «ὦ!» Ἄν ὑπῆρχεν ἐπὶ τῶν ἀρχαίων, καὶ μίαν μόνον φράσιν του τῷ ἐνεπιστεύετο ὁ Δημοσθένης, δὲν θὰ μᾶς ἐξέσχίζον σήμερον τὰ ὄτα οἱ Ἑράσμοι τῆς Εὐρώπης διὰ τῆς ἀνεράστου αὐτῶν προφορᾶς, δι' ἧς καταστρέφουσι τὴν Ἑλληνικὴν.

P.

α) Ἄλλὰ καὶ ἡ δυσκολία αὕτη κατενικήθη, καθ' ἃ πληροφορεῖ ἡμᾶς ὁ κ. Παρβέλλης ἐν τῇ ἐπιστημονικῇ ἐπιφυλ. τῆς Ἐφημερίδος τῶν Συζητήσεων, ὑπὸ τῆς κ. Ἐλλίνας Γρεῦ, ἧτις κατεσκεύασε νέον φωνογράφον, ὅπερ δύναται καὶ ἐξ ἀποστάσεως μέτρων τινῶν νὰ ἀκούῃ, νὰ μεταγράψῃ, νὰ ἐπαναλαμβάνῃ εὐκρινῶς καὶ νὰ διατηρῇ κατόπιν τοὺς προφερθέντας λόγους. Οὕτω δὲ ἔλπις ὑπάρχει ἔτι ἢ νηπιόζουσα εἰσέτι ἀνακάλυψις αὕτη μετ' οὐ πολὺ βελτιωθήσεται καὶ τελειοποιηθήσεται ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε ἐξ ἀπλοῦ περιέργου θεάματος καταστῆ μηχανὴ πράγματι καὶ ἐπιτηδεία πρὸς παντοίας ἐπιτυχεῖς ἐφαρμογὰς. Σημ. Συντάξ.

ΜΙΑ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΟΥ ΝΕΣΕΛΡΩΔ
πρὸς τὸν κόμητα Καποδίστριαν.

Τὴν ἐπομένην ἐπιστολὴν γραφεῖσαν ὑπὸ τοῦ Νεσελρὼδ τῷ ἀδελφῷ τοῦ Ἰωάννου Καποδίστρια ἅμα τῷ φόνῳ αὐτοῦ, χρεωστούντες τῇ φιλοκαγαθῷ προσφορᾷ τοῦ μετὰ μητρικῆς στοργῆς καὶ τὸ ἐλάχιστον μνημεῖον τῆς ἡμετέρας ἱστορίας ἀποθησαυρίζοντος συμπολίτου ἡμῶν ἱατροῦ κ. Μ. Κοσσονῆ, δημοσιεύομεν, καθ' ὅτι ἐξ αὐτῆς καταφαίνεται οὐχὶ μόνον ποῖαν ἐντύπωσιν ἐπροξένησεν ἐν Ῥωσίᾳ ὁ θάνατος τοῦ κυβερνήτου, ἀλλὰ μὴν καὶ ὅποιαν ἔνοιαν εἶχον οἱ ἐν τέλει καὶ ὁ αὐτοκράτωρ αὐτὸς περὶ τῆς ἀνιδρύσεως τοῦ ἑλληνικοῦ κράτους.

Ἐν Πετρούπολει τῆ 15 Δεκεμβρίου 1831

Κύριε Κόμη!

Ἡ ἐπιστολὴ (α) τὴν ὅποιαν μ' ἐκάμετε τὴν τιμὴν νὰ μὲ γράψῃτε, δὲν ἠδυνήθη νὰ ἐπαυξήσῃ τὴν ὅποιαν αἰσθάνομαι λύπην ἀπ' ὅτου ἔφθασεν ἐνταῦθα ἡ εἰδησις τοῦ τρομεροῦ συμβάντος τῆς 27 Ἰουλίου καὶ ὁ ἴδιος Αὐτοκράτωρ ἦτο διὰ τοῦτο εἰς ἄκρον λυπημένος, ἀλλ' ἐμετρίασεν ὅσοσὺν τὴν λύπην του, ἀπ' οὗ ἔλαβε σήμερον γνῶσιν τῶν εἰς τὴν ἐπιστολὴν σας διαλαμβανόμενων.

Ἡ Α. Μ. μ' ἐπεφόρτισε νὰ σὰς βεβαιώσω, ὅτι θέλει εὐαρεστηθῆναι νὰ ἐξακολουθήσῃ καὶ πρὸς ὑμᾶς τὰ αἰσθήματα τῆς εὐνοίας καὶ ὑπολήψεως, τὴν ὅποιαν ὁ Μακαρίτης ἀδελφός σας ἐφάνη ἄξιος κατὰ πολλοὺς λόγους. Καὶ ὑμεῖς, Κύριε Κόμη, ἀπεκτήσατε εἰς τὴν εὐνοίαν καὶ ὑπόληψιν τῆς Α. Μ. δικαιώματα, ἀναδεχθέντες μὲ ἀξιέπαινον πρὸς τὴν πατρίδα σας ἀφοσίωσιν χρέη δύσκολα καὶ περιστοιχισμένα ἀπὸ πικρίας, τὰ ὅποια δὲν εἶναι ἀμφιβολία ὅτι θέλετε δυνήθη νὰ ἐκπληρώσῃτε, ὡφελίμως, ἂν, ὡς ἐλπίζομεν, οἱ ἐν τῇ Ἑλλάδι φρόνημα προσπαθήσουν.

α) Σημειωτέον ὅτι φυλάττομεν τὴν ὀρθογραφίαν καὶ τὴν στίξιν τοῦ πρωτοτύπου.

μεθ' ὑμῶν ἐνωμένοι νὰ προλάβουν τὰ φρικώδη τῆς ἀναρχίας ἀποτελέσματα καὶ νὰ πείσουν αὐθις τὰς Δυνάμεις, αἵτινες ἐπιθυμοῦν ἀληθῶς τὴν παλιγγενεσίαν αὐτοῦ τοῦ τόπου, εἰς στάσιν τοῦ νὰ φέρουν εἰς πέρας εὐτυχῆς τοὺς συμβιβασμοὺς καὶ τὰς συμφωνίας, ὅσας ἀναγκαίως εἰς τὴν ὑπαρξίν του, ὡς κράτους Εὐρωπαϊκοῦ καὶ ἀνεξαρτήτου. Αἱ διαπραγματεύσεις, αἱ ὅποιαί θέλουν ἐπιταχύνει τὸ ἀποτέλεσμα τοῦτο, ἐξακολουθοῦνται ἤδη ἐκ μέρους τῶν Αὐτοκρατορικῶν αὐλῶν μὲ διπλάσιαν προσπάθειαν. Οἱ ἐν Παρισίοις καὶ Λονδίῳ πρέσβεις μας, ἔλαβον τὰς καταλληλοτέρας εἰς τὴν περίστασιν αὐτὴν ὁδηγίας· πλὴν ἀπ' ἐτέρου εἶναι ἀνάγκη κατεπείγουσα νὰ ἔχωσι προηγουμένως πεποιθήσιν οἱ κάτοικοι ὄλων τῶν κλάσεων καὶ ὄλων τῶν μερῶν τῆς Ἑλλάδος ὅτι καμμία σύμβασις ἀφορῶσα τὴν πατρίδα τῶν δὲν θέλει ἐκπληρωθῆναι καὶ στερεωθῆναι χωρὶς τῆς συγκαταθέσεως τῆς Ῥωσσίας, καὶ ὅτι ὁ Αὐτοκράτωρ δὲν θέλει συγκατατεθῆναι ποτὲ εἰς τὰς ἐξουσίας τῶν πραγμάτων, ἧτις εἰς πᾶσαν στιγμὴν ἤθελον ἀπειλεῖν νὰ καταστήσῃ αὐτὰ τὰ μέρη θεάτρον ταραχῶν, ἐπαναστατικῶν κινήματων καὶ ἐγκλημάτων.

Ὁ Μακαρίτης ἀδελφός σας ἤξευρε, καθὼς οὐδὲ ὑμεῖς ἀγνοεῖτε, Κύριε Κόμη, ὅτι ἡ Α. Μ. δὲν ἐφαντάσθη, οὐδὲ φαντάζεται ποτὲ νὰ ἀναδεχθῆναι περὶ τῆς Ἑλλάδος ἐξαιρετικὴν προστασίαν. Συμφώνως μὲ τοὺς συμμαχούς του ἡ Α. Μ. ἠθέλησε νὰ δώσῃ τέλος εἰς πᾶσιν αἰματώδεσιν, παραταθεῖσαν ἐπὶ πολλῶν καὶ νὰ σχηματίσῃ τὸν τόπον αὐτὸν κράτος εἰρηνικὸν καὶ ἀνεπιβλαβές.

Ὁ Αὐτοκράτωρ τοῦτ' αὐτὸ θέλει καὶ σήμερον, καὶ ὅπως ἂν ἤθελον ἀποθῆναι τὰ πράγματα τῆς Εὐρώπης, ἡ θέλησίς του δύναται νὰ ἐκπληρωθῆναι, ἂν οἱ ἴδιοι Ἕλληνες δὲν ἤθελον ἐπιφέρει ἐμπόδια, δηλαδὴ ἂν δὲν θέλουν ν' ἀποπλανῶνται ἀπὸ τινος ἀνοήτους φιλοδόξους καὶ νὰ νεκρώσουν διὰ τῶν ἐμφυλίων διχονοιῶν τὰς τόσον γενναίας ὑπὲρ αὐτῶν διαθέσεις.

Θέλετε ὡφελῆσαι Κύριε Κόμη οὐσιωδῶς τὴν πατρίδα σας, δίδοντες νὰ ἐννοήσῃ ἕκαστος τῶν Ἑλλήνων αὐτὸς τὰς τόσον ψηλαφητὰς ἀληθείας καὶ προτρέποντας τοὺς προκρίτους τοῦ ἔθνους νὰ

συνουσιθανοῦν τὰ μεγάλα χρέη, τὰ ὅποια ἔχουν νὰ ἐκπληρώσουν διὰ μόνον τὰ συμφέροντα τῆς πατρίδος τῶν.

Δύσκολον ἦθελον ἦθαι νὰ τελειώσω τὴν παρῶσάν μου ἐπιστολὴν χωρὶς ν' ἀνακαλέσω εἰς τὴν μνήμην μου καὶ νὰ κλαύσω τὸν ἀδελφόν, τὸν ὅποιον θρηνεῖτε, καὶ τὸν φίλον, οὕτινος ἡ στέρησις μὲ ἐπικρανε καιρίως· ὅσον δὲ δι' ὑμᾶς Κύριε Κόμη καὶ δι' ἑλούς ἐκείνους ὅσοι τὸν ἐγνωρίζαν καὶ ἐξέτιμησαν τὰς ἀρετάς του δὲν ὑπάρχει ἄλλη παρηγορία, εἰμὴ ἐκείνη τὴν ὅποιαν δύναται νὰ φέρῃ ἡ βεβαιότης, ὅτι ἡ μνήμη του θέλει εἶσθαι πάντοτε ἐντιμος καὶ μακαρία, ὡς μνήμη ἀνδρὸς θυσίασαντος τὸ πᾶν διὰ νὰ ἀποκαταστηθῆ ὡφελίμως πρὸς τοὺς ὁμοίους του.

Θέλω λαμβάνει πάντοτε μ' εὐχαρίστησιν καὶ μὲ πόθον Κύριε Κόμη τὰς ἐπιστολάς τὰς ὅποιας ἠθέλατε εὐαρεστηθῆναι νὰ μ' ἀποστέλλητε, καὶ ἐλπίζω ὅτι θέλω λαμβάνει καὶ τοῦ λοιποῦ ὡς καὶ σήμερον τὴν εὐκαιρίαν νὰ σὰς βεβαιώω περὶ τῶν πρὸς ὑμᾶς εὐνοικωτάτων διαθέσεων τῆς Α. Μ.

Δεσθῆτε ἐν τοσοῦτῳ σὰς παρακαλῶ Κύριε Κόμη τὴν διαβεβαίωσιν τῆς ὑπερεξαιρέτου πρὸς ὑμᾶς ὑπολήψεως.

Νέσελρὼδ.

ΟΙ ΑΘΙΓΓΑΝΟΙ

(Ἐκ τῶν τοῦ Ῥώσου ποιητοῦ Πούσκιν.)

Εἷς τῶν εὐφρανταστοτέρων καὶ μεγαλειτέρων ποιητῶν, ἢ μᾶλλον ὁ μεγαλειότερος τῆς νῦν ἐποχῆς ποιητῆς τῆς Ῥωσίας ἦτον ὁ πρὸ ὀλίγων ἔτι μνηνῶν εἰς τὰς αἰωνίους μονὰς ἀποστάς Πούσκιν· τούτου ἐν τῶν ὠραιότερων ἔργων, τὸ προκείμενον, δημοσιεύομεν διὰ τεῦ «Βίωτος», θέλοντες νὰ δώσωμεν τοῖς ἡμετέροις ἀναγνώσταις μικρὰν τινα ἔνοιαν τῆς Ῥωσικῆς φιλολογίας καὶ νὰ καταδείξωμεν ἅμα ὅτι τὸ

μόλις χθὲς ἐκ τῆς βαρβαρότητος ἀνακῦψαν ῥωσικὸν ἔθνος δὲν στερεῖται ποιητῶν ἀξίων νὰ κατέξωσι θέσιν μεταξὺ τῶν μεγαλειτέρων βάρδων τοῦ νεωτέρου κόσμου, ὡς θέλουσι καθομολογήσῃ μεθ' ἡμῶν οἱ ἡμέτεροι ἀναγνώσται μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῶν Ἀθιγγάνων, οἵτινες εἶναι ὄντως χαριέστατον εἰδύλιον.

Οἱ Ἀθιγγανοί, πλῆθος ταραχώδες, περιπλανῶνται ἐν Βεσσαραβίᾳ· σήμερον ἐπὶ τῆς ὄχθης τοῦ ποταμοῦ ταυνοῦσι τὰς ἐχοσιμένας αὐτῶν σκηνάς. Μεταξὺ τῶν ἀμοξοδρόμων ὄπισθεν ῥακῶν ταπήτων ὄρα τις λάμπον τὸ πῦρ, περίξ τοῦ ὁποίου οὗτοι καθήμενοι ἐτοιμάζουσι τὸ δεῖπνόν των, ἐνῶ ἐπὶ τοῦ χόρτου ἐδῶ μὲν οἱ ἵπποι βόσκουσιν εἰκαίως, ἐκεῖ δὲ ἐξημερωμένη τις ἄρκτος κατέλυσε παρά τινι καλύβῃ. Ὅλα εἰσὶν εἰς κίνησιν ἐν τῷ μέσῳ τῆς ἐρήμου· ἀναχωροῦσιν αὐριοῦ ἅμα τῇ χαρραυγῇ, ἐφ' ὃ καὶ ἕκαττος ποιεῖ περιχαρῶς τὰς αὐτοῦ προπαρασκευάς. Αἱ γυναῖκες ἄδουσι, τὰ παιδία κραυγάζουσιν, ἐνῶ αἱ σφύραι ἀντηχοῦσιν ἐπὶ τοῦ ἄκμονος. Ἀλλὰ παραυτὰ ἐπὶ τῆς ἀλήτιδος ἀγέλης διαχύνεται ἡ σιγὴ τοῦ ἔθνους καὶ ἡ γαλήνη τῆς στέππης δὲν διαταράσσεται πλέον ἢ μόνον ὑπὸ τῶν ὕλακῶν τῶν κυνῶν καὶ τῶν χρεμετισμῶν τῶν ἵππων. Ὅλα ἀναπαύονται, αἱ πυραὶ σβύνονται, καὶ μόνη ἡ σελήνη λάμπει μακρόθεν ἐν τῷ στερεώματι, χύνουσα τὸ φῶς τῆς ἐπὶ τοῦ ὑπνώττοντος στίφους.» Ἐν τινὶ μόνον σκηνῇ γέρων τις δὲν ἐκοιμήθη ἔτι, ἀλλὰ καθήμενος πρό τινων ἀνθρώπων καὶ θερμαίνόμενος, φέρει τὸ βλέμμα ἐπὶ τὸ πεδῖον, ὅπου ἐξαπλοῦται ἡ οὐρανὸς τῆς νυκτός. Ἡ θυγάτηρ του ἐπορεύθη ἵνα διατρέξῃ τὴν ἔρημον πεδιάδα· ἐλεύθερον παιδίον οὐδὲν ἄλλο γνωρίζει ἢ τὴν ἰδιοτροπίαν του. Θὰ ἐπανεῖθαι . . . ἀλλ' ἰδοὺ ἡ νύξ καὶ παραυτὰ ἡ σελήνη θὰ χαθῆ ὄπισθεν τῶν νεφῶν ἐν τῷ ὀρίζοντι. Ἡ Ζεμφίρα δὲν ἐπανήλθε καὶ τὸ εὐτελὲς δεῖπνον τοῦ γέροντος ἐκρύωσε περιμένοντος.

Ἄλλ' ἰδοὺ αὕτη. Ὅπισθεν αὐτῆς νέος τις βαδίζει, ἀγνωστος τῷ Ἀθιγγάνῳ:— «Πάτερ, εἶπεν ἡ νεᾶνις, ὁδηγῶ ἕνα ξένον.» Ὅπισθεν τοῦ Κουργάνου,

ἐκεῖ κάτω ἐν τῇ ἐρήμῳ συνήντησα αὐτὸν καὶ τὸν φέρω ἐνταῦθα διὰ τὴν νύκτα· θέλει νὰ γίνῃ Ἀθιγγάνος, ὡς ἡμεῖς· ἡ δικαιοσύνη τὸν καταδιώκει, ἀλλ' ἐν ἐμοὶ θὰ εὕρῃ ἀγαθὴν σύντροφον.— Ὀνομάζεται Ἀλέξιος καὶ θὰ με ἀκολουθῇ πανταχοῦ.»

«Ὁ γέρον. Καλῶς· μένει ἄχρι τῆς αὔριον ὑπὸ τὴν στέγην τῆς ἡμετέρας σκηνῆς καὶ ἔτι μακρότερον, ἐὰν θέλῃς. Ἔσο ἐκ τῶν ἡμετέρων. Θὰ συνειθίσης εἰς τοὺς τρόπους μας, εἰς τὸν πλανώδη βίον μας, εἰς τὴν ἀθλιότητα, εἰς τὴν ἐλευθερίαν· αὔριον ἅμα τῇ χαραυγῇ ἡ αὐτὴ ἅμαξα θὰ μας φέρῃ καὶ τοὺς τρεῖς. Λάβε ἕν ἐπάγγελμα, ἔκλεξον· σφυρηλάτει τὸν σίδηρον, ἢ ψάλλε ᾠδα περιάγων τὰς ἄρκτους ἀπὸ χώραν εἰς χώραν.

Ἀλέξιος. Μένω.

Ζεμφίρα. Ἀνῆκει εἰς ἐμέ· τίς θὰ ἐδύνατο νὰ μοὶ τον ἀφαρπάσῃ;... Ἀλλ' εἶναι ἀργά, ἡ σελήνη ἔδυσεν. Ἡ οὐμίχλη καλύπτει τὴν πεδιάδα καὶ οἱ ὀφθαλμοί μου κλείονται ἀκουσίως μου.

Εἶναι ἡμέρα. Ὁ γέρον βαδίζει βραδείῃ βήματι περίξ σιωπηλῆς τινος σκηνῆς: «Ἐγέρθητι Ζεμφίρα ὁ ἥλιος ἀνέτειλεν! Ἐξύπνησον, ξένη μου, εἶναι καιρὸς, εἶναι καιρὸς. Ἐγκαταλείψατε, τέκνα, τὴν κοίτην τῆς ὀκνηρίας». Ἐν τῷ ἅμα τὸ στίφος ἐξαπλοῦται μὲ μέγαν κρότον· συμπτύσσοσι τὰς σκηνὰς, αἱ ἅμαξαι εἰσὶν ἔτοιμοι πρὸς ἀναχώρησιν· ὅλα κινουῦνται. Ἴδου αὐτοὶ βαίνοντες ἐπὶ τῶν ἐρήμων πεδίων· πρὸ αὐτῶν βαδίζουσιν οἱ ὄνοι φέροντες ἐντὸς καλῶν τὰ παιδία, ἐνῶ ὀπισθεν ἀκολουθοῦσιν οἱ σύζυγοι, οἱ ἀδελφοί, αἱ γυναῖκες, αἱ θυγατέρες, νέοι καὶ γέροντες. Ὅποια φωνά! ὁποῖος θόρυβος! Εἰς τὰς ἐπιφῶδες τῆς Ἀθιγγανίδος ἀναμίγνυνται οἱ γρυλλισμοὶ τῆς ἄρκτου, ἀνυπομόνωσ· ἰακκούσης τὴν ἄλυσίν τῆς. Ὅποια ἀποστίλβουσα ποικιλόχροια ῥακῶν! Οἱ κύνες ὑλακοῦσιν ἐπὶ τῷ ἤχῳ τῆς ἀσκαύλω, ἐν ᾧ οἱ τροχοὶ τρίβουσιν ἐπὶ τῆς ἄμμου καὶ τῶν χαλίκων. Ὁχλοσὴ, ἀθλιότης, ἀγριότης! Ἀλλ' ὅλα εἰσὶ πλήρη ζωῆς καὶ κινήσεως! Βαβαὶ τῆς ὡς τὸν θάνατον ἡμετέρας ἀδρανούς μαλακοκνητος, βαβαὶ

τῆς ἡμετέρας· φάθμου χαυνώσεως, τῆς μονοτονου ὡς τὰ ἄσματα τοῦ δούλου!

«Ὁ νέος φέρει ἄθυμον βλέμμα ἐπὶ τοῦ ἐρήμου πεδίου· δὲν τολμᾷ νὰ ἐκμυστηρευθῇ οὐδ' εἰς ἐκὺτὸν τὴν μυστηριώδη τῆς λύπης του αἰτίαν. Ἐν τούτοις ἡ Ζεμφίρα εὐρίσκειται παρὰ τὸ πλευρόν του. Διατὶ ἡ καρδιά τοῦ νέου ἀνασκιρτᾷ εἰς τὸ στήθος του; ποῖα μυστικὴ στενοχωρία τὸν βασανίζει;

«Τὸ μικρὸν πτηνὸν τοῦ θεοῦ δὲν γνωρίζει οὐδὲ φροντίδα, οὐτ' ἐργασίαν. Πρὸς τί θὰ ἐκοπία νὰ πλέξῃ κλίνην μόνιμον καὶ διαρκῆ; Ἡ νύξ εἶναι μακρὰ, ἐν κλαδίον τῷ ἀρκεί πρὸς κοίτην. Ἐλοθέτω ὁ ἥλιος ἐν τῇ δόξῃ του, τὸ μικρὸν πτηνὸν ἀκούει τὴν φωνὴν τοῦ θεοῦ, τινάσει τὰς πτέρυγὰς του καὶ ψάλλει τὸ ᾄσμα του.»

«Μετὰ τὴν ἀνοιξιν, τὴν αἴγλην τῆς φύσεως, ἔρχεται τὸ θέρος μὲ τὰ θάλαπρον εἶτα φθάνει τὸ ὄψιμον φθινόπωρον ὀδηγοῦν οὐμίχλας καὶ ψύχος. Πρὸς μεμακρυσμένας χώρας, εἰς χλιαρὰ κλίματα τὸ πτηνὸν πετᾷ μέχρι τῆς ἀνοιξέως.»

Εἶναι ὡς τὸ ἀφροντὶ πτηνὸν ὁ ἐξόριστος νομάς. Δι' αὐτὸν δὲν ὑπάρχει ὠρισμένον κατάλυμα, δὲν ὑπάρχει συνθήσια. Πανταχοῦ εὐρίσκει στέγην ἵνα διέλθῃ τὴν νύκτα. Ἡ αὐγὴ τὸν ἐξυπνᾷ, ἐγκαταλείπει τὴν ἡμέραν του εἰς τὴν θέλησιν τοῦ θεοῦ καὶ τὸ ἔργον τῆς ζωῆς δὲν θὰ ταράξῃ τὴν ἄδολον γαλήνην τῆς καρδίας του. Ὅτε μὲν αἱ ἀπολαύσεις τῆς δόξης λάμπουσι πρὸ τῶν ὀμμάτων του ὡς ἰαπομεμακρυσμένον ἄστρον, ὅτε δὲ ἀναμνηστικῆται τῆς πολυτελείας καὶ τῶν εὐχαριστήσεων. Συχνὰ ὁ κεραικὸς ἐνοσκήπτει ἐπὶ τῆς κεφαλῆς του, ἀλλ' οὗτος ὑπὸ τὴν καταίγδα, ὡς ὑπὸ αἴθριον οὐρανὸν, κοιμᾷται ἀφροντίς. Αὐτοῦ ἐπορευθῆ ὁ Ἀλέξιος, λησμονῶν τῆς τυφλῆς τύχης τὴν πονηρίαν. Ἄλλοτε, μέγιστε θεῆ, ὅποια πάθη ἀνεκκυκῶντο ἐν τῇ ψυχῇ ταύτῃ! Πῶς διεκείον τὴν βραχνιζομένην ταύτην καρδίαν! Τὴν ἐγκατέλειψαν ἤδη ἀπὸ πολλοῦ... Διὰ μακρὸν ἄρά γε; Θὰ ἐγερωθῶσι μίαν ἡμέραν;

Ζεμφίρα. Φίλε, εἶπέ μοι, δὲν λυπεῖσαι ὅτι ἐγκατέλειψας διὰ πάντοτε;

Ἀλέξιος. Τί ἐγκατέλειψα;

Ζεμφίρα. Γνωρίζεις... οἰκογένειαν, πόλεις...

Ἀλέξιος. Ἐγὼ νὰ λυπηθῶ διὰ αὐτά! Ἐὰν ἐγνωρίζεις, ἐὰν ἐδύνασο νὰ φαντασθῆς τὴν δουλείαν τῶν πόλεων τούτων, ὅπου πνίγεται τις! Ἐκεῖ οἱ αὐλιζόμενοι μεμολυσμένοι ἄνθρωποι δὲν ἀνέπνευσαν ποτὲ τὴν καθαρὰν ἀτμόσφαιραν τῆς πρωίας, οὔτε τὰς ἐπιρὰς ὀσμῆς τῶν λειμῶνων. Ἐντρέπονται νὰ ἀγαπῶσιν. Ἡ σκέψις... τὴν καταδιώκουσι μακρὰν αὐτῶν. Ἐμποροῦνται τὴν ἐλευθερίαν των. Ἐρποντες πρὸ τῶν ποδῶν εἰδώλων, τοῖς αἰτοῦσι χρήματα καὶ ἀλύσεις. Τί ἐγκατέλειψα; Ἄφρονος προδοσίας, ἀνεκκλητήτους διαδικασίας, μωρὰς τοῦ πλήθους ἐχθρας ἢ τὴν ἀτίμωσιν!

Ζεμφίρα. Ἀλλ' ἐκεῖ βλέπει τις μεγάλα ἀνάκτορα, ποικιλόχρους τάπητας, παίγνια, ὀχλῶδεις ἐορτάς... καὶ τὰ ἐνδύματα τῶν γυναικῶν πόσον εἰσι πλούσια!

Ἀλέξιος. Ἡ χαρὰ τῶν πόλεων, μάταιος κρότος· ἐκεῖ δὲν ὑπάρχει ἔρωσ, δὲν ὑπάρχει ἀληθῆς χαρὰ. Αἱ γυναῖκες... ἄ! σὺ εἶσαι καλλιτέρα ἐκείνων, σὺ ἦτις δὲν ἔχεις ἀνάγκη οὔτε τῶν πλουσιῶν των κοσμημάτων, οὔτε τῶν ἀδαμάντων των οὔτε τῶν περιδερμάτων των. Δὲν θὰ μὲ ἀπατήτης, φίλη μου... Ποτέ!.. Μόνη μου εὐχαριστήσις εἶναι νὰ ἰ διαμερίζωμαι μετὰ σοῦ ἔρωτα, εἰρήνην, ἐκούσιον ἐξορίαν.

Ὁ γέρον. Μὰς ἀγαπᾷς σὺ, καὶ τοι γεννηθῆς μετὰ πλουσιῶν; πλὴν δὲν συνειθίζουσιν εὐκόλως εἰς τὴν ἐλευθερίαν ὅσοι ἐγνωρίσαν τὰς ἡδονὰς τοῦ πλοῦτου! Παρ' ἡμῖν διηγούνται τὴν ἱστορίαν ταύτην: Ἡμέραν τινὰ ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ ἦλθεν ἄνθρωπος τις ἐκ νότου, ἐξόριστος ὑπὸ τινος βασιλέως· ἄλλοτε ἐγίνωσκα τὸ περίεργον ὄνομά του, ἀλλὰ νῦν τὸ ἐλησμόνησα. Γέρον τὰ ἔτη, ἦτο νέος τὴν καρδίαν, διάπυρος διὰ τὸ καλὸν· εἶχε τὸ θεῖον δῶρον τοῦ ψάλλειν καὶ ἡ φωνὴ του ἦτον ὡς ὁ κρότος τῶν ὑδάτων. Ὅλοι τὸν ἠγάπων. Ἐξῆ ἐπὶ τῶν ὀχθῶν τοῦ Δουνάδεως, μηδένα κακοποιῶν, εὐχαριστῶν νέους καὶ γέροντας διὰ τῶν διηγήσεών

του. Δὲν ἐγίνωσκα τίποτε, δειλὸς καὶ ἀδύνατος ὡς παῖδιον· ἔπρεπεν οἱ ξένοι νὰ τῷ φέρωσιν κυνήγιον καὶ ἰχθύς συλληφθέντας διὰ τῶν δικτύων των· καὶ δεδ' ἀγάρρους ποταμὸς ἐκαλύπτετο ὑπὸ πάγων, ὅταν οἱ νότιοι ἄνεμοι ἐσύριζον, προητοίμαζον διὰ τὸν ἄγιον γέροντα μαλακὴν κίτην ἐκ θερμῶν πόκων. Ἀλλ' οὗτος ποτὲ δὲν ἐσυνείθισεν εἰς τὴν ζωὴν ταύτην τῆς ἀθλιότητος· ἦτον ὠχρὸς, ξηρὸς. Ἡ ὀργὴ τοῦ θεοῦ τινος, ἔλεγε, τὸν κατεδίωκε δι' ἀμαρτημά τι. Πάντοτε ἐπερίμεναν, ἀλλ' ἡ ἀπελευθερωσίς του δὲν ἤρχετο. Πλανώμενος ἐπὶ τῆς ὄχθης τοῦ Δουνάδεως, ἐθρήνει ἀκαταπαύστως καὶ πικρὰ δάκρυα ἔτρεχον ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν του εἰς ἀνάμνησιν τῆς μεμακρυσμένης πατρίδος του. Τέλος ἀποθνήσκων ἠθέλησε νὰ φέρωσι τὰ ὄσῃα του εἰς τὴν πατρίδα, πιστεύων ὅτι, μετὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ μάλιστα δὲν θὰ ἐδύνατο νὰ εὕρωσι τὴν ἀνάπαυσιν ἐν τῇ γῇ τῆς ἐξορίας.

Ἀλέξιος. Ἴδου λοιπὸν ἡ τύχη τῶν τέκνων σου, ὦ Ῥώμη, ὦ κυρίαρχος τοῦ κόσμου! Ψάλλα τῶν ἐρώτων, ψάλλα τῶν θεῶν, εἰπέ μοι τί εἶναι ἡ δόξα; ἡχῶ ἐξερχομένη τοῦ τάφου, κραυγὴ θαυμασμοῦ, θόρυβος ἀντηχῶν ἀπὸ ἡλικίαν εἰς ἡλικίαν, ἡ μάλλον ὑπὸ τὴν στέγην καπιζούσης καλύβης ἢ διηγήσις ἀγρίου Ἀθιγγάνου!

(ἔπεται συνέχεια)

Γ. Κ. Γ.

Η ΔΥΣΚΟΛΟΣ ΘΕΡΑΠΕΙΑ.

(Διήγημα.)

(συνέχεια καὶ τέλος)

Μετὰ τρεῖς μῆνας ἐπεχειρήσαμεν ἐκδρομὴν τινα εἰς ἀρχαῖον πύργον ἐκεῖ πλησίον εὐρισκόμενον. Ἡ ἐκδρομὴ ἔμωσ αὐτὴ ἦτον ὀλίγον ἐπίπονος διὰ τὴν μικρὰν Μαρίαν, δι' ὃ συνεφωνήθη, ἵνα ὁ Ὀκτάβιος, ὅστις δὲν ἠδυνήθη νὰ μᾶς συνοδεύσῃ, ἔλθῃ ἐφ' ἀμάξης καὶ μᾶς συναντήσῃ πλησίον ποταμοῦ τινος. Ὁ ἥλιος ἤρχισεν ἤδη νὰ δύῃ καὶ ἡμεῖς κατέδημεν

μέχρι τοῦ ποταμοῦ. ἀλλ' ἐκεῖ οὔτε τὸν Ὀκτάβιον οὔτε τὴν ἄμαξαν εὗρομεν. Τί εἶχε λοιπὸν συμβεῖ εἰς αὐτὸν; ὅτι συνήθως συμβαίνει εἰς ὄλους τοὺς ἀνακριθεῖς δηλ. ἀναχωρήσας πολὺ πρὸ τῆς ὀρισθείσης ὥρας, ἀπήντησεν ἐν τῷ μέσῳ τῆς ὁδοῦ τοιαύτην μαγευτικὴν τινα θέσιν, ὥστε δὲν ἠδυνήθη νὰ μὴ καταβῆ τῆς ἀμάξης καὶ τὴν ἰχνογραφῆσῃ, δικαιο-λογούμενος ἐν ἐκυτῷ διὰ τοῦ συνήθους τύπου « ὡ ἔχω ἀκόμη πολλὴν καιρὸν. »

Παραδοθεὶς ὁ Ὀκτάβιος εἰς τὴν ἰχνογραφίαν ἐ-λησημόνησεν ὀλωσδιόλου τὴν ὑπόσχεσίν του καὶ εὐ-ρίσκετο εἰς τὸ τέλος σχεδὸν τοῦ ἰχνογραφήματος αὐτοῦ, ὅτε ἐνεθυμήθη ὅτι τὸν περιέμενον. Ἄλλ' ἦτο ἤδη ἀργά! Τότε κατελήθη ὑπὸ τῆς βιαίας ἐ-κείνης ἀνυπομονησίας τῆς συνήθους εἰς τοὺς ἀργο-ποροῦντας καὶ κατεμαστίγωσε τοὺς ἵππους, ἵνα κερδίσῃ τὸν ἀπωλεσθέντα χρόνον. Ἄλλὰ κατὰ τὴν παροιμίαν ὅστις βιάζεται σκοτᾷται, ὁ Ὀκτάβιος ἔχασε μᾶλλον ἢ ἐκέρδισεν ἐκ τούτου, διότι, τῶν ἵππων μὴ ὄντων συνειθισμένων νὰ τρέχωσι τόσον ταχέως, ἠναγκάσθη νὰ σταθῆ ἐν τῷ μέσῳ τοῦ δρόμου του, ὅπως ἐπ' ὀλίγον ἀναπνεύσων οἱ ἀ-σφυκτοῦντες ἤδη ἵπποι αὐτοῦ, καὶ ἐκ τούτου ν' ἀργήσῃ ἡμίσειαν ἔτι ὥραν. Ἡμίσεια ὁμοίως ὥρα ἤρηκσεν ἵνα ὁ οὐρανὸς καλυφθῆ ὑπὸ νεφῶν καὶ ἡμεῖς νὰ καταληφθῶμεν ἐξαίφνης ὑπὸ χαλά-ζης καὶ βροχῆς, ἣτις κατέδρεξεν ἡμᾶς μέχρι τοῦ μυελοῦ τῶν ὀστέων, διότι δὲν ἠδυνήθημεν νὰ εὗρωμεν καταφύγιον εἰς τὴν ἔρημον ὄχθιν. Ἡ μι-κρά Μαρία ἢ τόσον ἀσθενὴς κατὰ τὴν κρᾶσιν, ἀλ-λά καὶ ἡ τόσον εὐφυῆ; καὶ εὐαίσθητος, ὑπέφερε το-σοῦτον, ὥστε ὅτε ὁ Ὀκτάβιος ἔφθασεν, εὗρεν αὐτὴν ῥιγῶσαν, πηγυμένην, καὶ τὰ χεῖλη ἔχουσιν λευκά. Μετεφέραμεν αὐτὴν σχεδὸν ἀνάσθητον εἰς τὴν ἄ-μαξαν καὶ εἰς μάτην προσεπαθήσαμεν καθ' ὅλον τὸ διάστημα τοῦ δρόμου ἵνα τὴν θερμάνωμεν. Τέλος ἐφθάσαμεν οἶκοι, καὶ ὁ ἰατρός, ὃν ἀμέσως προσε-καλέσαμεν διεκήρυξεν ὅτι ἡ μικρὰ Μαρία ἔπασχεν ἐκ περιπνευμονίας. Οὐδὲν, οὐδὲν δύναται νὰ ἐκφράσῃ τὴν λύπην καὶ τὴν ἀπελπισίαν, ἣν ἐδοκίμασεν ἐπὶ τούτῳ ὁ Ὀκτάβιος, ὅστις κατὰ τὸ διάστημα τῶν ἐννέα ἡμερῶν, καθ' ἃ; διήρκεσεν ὁ κίνδυνος, δὲν

ἐγκατέλειπεν οὐδ' ἐπὶ μίαν στιγμὴν τὸ προσκερά-λαιον τῆς ἀσθενούς ἀδελφῆς του. Βλέπων τὴν ἀ-πελπισίαν τοῦ πατρός του καὶ τὴν ἀγωνίαν τῆς μικρᾶς Μαρίας, ἤλεγχεν ἑαυτὸν ὡς φονεὴ τῆς ἀ-δελφῆς του· διότι μόνη ἡ ἀργοπορία του ἦν τὸ αἴ-τιον τῆς ἀσθενείας αὐτῆς. Τέλος ἐννέα ἡμέραι πα-ρῆλθον καὶ ὁ ἰατρός διεκήρυξεν ὅτι ἡ ἀσθενὴς ἐ-σώθη.

Μετὰ πάσης τότε συγκινήσεως ὁ Ὀκτάβιος ἐβ-ρίφθη εἰς τοὺς πόδας τοῦ πατρός του καὶ χέων πο-ταμὸς δακρῶων, τὸν παρεκαλεῖ νὰ τὸν συγχωρήσῃ! Ὡ ἤδη πλέον αἱ προσπάθειαι ἡμῶν εἶχον στεφθεῖ ὑπὸ ἐπιτυχίας· διότι ὁ Ὀκτάβιος εἶχεν ἐντελῶς θεραπευθεῖ.

Εἴκοσιν ἔτη παρῆλθον ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης, ἀφ' ἧς ὁ Ὀκτάβιος εἶναι οὐχὶ μόνον τὸ παράδειγμα τῆς ἀκριβείας ἀλλὰ τὸ θῦμα, οὕτως εἰπεῖν, αὐτῆς.

Οὐδέποτε φθάνει εἰς συνέντευξίν τινα οὔτε ἐν λεπτὸν πρότερον ἢ ὑστερώτερον τῆς ὀρισθείσης ὥ-ρας, ὥστε οἱ φίλοι του ἀστειευόμενοι τὸν ὀνομάζο-μεν τὸ ἀνθρώπιον ὠρολόγιον. «Γελάτε, γελάτε, μοι ἀπεκριθῆ ἡμέραν τινὰ ὅτε τῷ ἔδιδον τὸ ἐπίθετον τοῦτο, σὰς τὸ ἐπιτρέπω, ἀλλ' ἐνθυμηθεῖτε, φίλτατε, πόσα μέσα μετεχειρίσθητε ἵνα μὲ θεραπεύσητε! Ἐνθυμεῖσθε ἀκόμη τὸ πρῶτον μου ὠρολόγιον; Πόσον τότε ἔκαμον» νὰ μὲ περιμένουν; οἱ ἄλλοι καὶ πόσον ἤδη ἐγὼ περιμένω τοὺς ἄλλους; Βλέπετε ὅτι μετέ-πεσα ἐκ τοῦ ἐνὸς ἄκρου εἰς τὸ ἕτερον; ἀλλ' ἐφεῦ-ρον μέσον, ἵνα μὴ χάνω τὸν χρόνον, ὃν διαθέτω ἀναμένων τοὺς ἄλλους. Ἡ κυρία δὲ Γενλίς ἀναφέ-ρει εἰς τὸ ἀπομνημονεύματά της, ὅτι ἐπεχείρησε νὰ κεντήσῃ τάπητα, ἐπὶ τοῦ ὁποῦ εἰργάζετο δις μόνον τῆς ἡμέρας, ἐπὶ τῶν λεπτῶν, περιμένουσα κατὰ τὸ γεῦμα καὶ τὸ δεῖπνον τοὺς συνδαίτορας. Μετὰ τι-να δ' ἔτη εἶδε καὶ αὐτὴ μετὰ θαυμασμοῦ, ὅτι εἶχε κατασκευάσει ἐν τέλειον ἔργον. Οὕτω λοιπὸν καὶ ἐγὼ φέρω πάντοτε μετ' ἐμοῦ δύο πράγματα, τὸ ὠρολόγιόν μου καὶ τὸν «Ὁράτιον»· ὅτε δὲ φθάνω πρῶτος εἰς συνέντευξίν τινα, ἐξίγω τὸν προσφιλῆ μου ποιητὴν καὶ ἀποστηθίζω στίχους τινάς. Τοιοῦτοτρόπως ἐν διαστήματι δεκαπέντε ἐτῶν ἔμαθον ὅλας τὰς ψῆδὰς, τὰς σατύρας καὶ τὰ ἐπιγράμματα ἐννόησα τὴν ποιη-

τικὴν τέχνην καὶ ἀπὸ τοῦ τελευταίου ἔτους ἤρχισα τὸν Βιργίλιον καὶ ἐλπίζω ὅτι χάρις εἰς τὸν χρόνον, ὃν ἀναμένων ἀργὸς θὰ ἔχανον ἀνευ σκοποῦ, θὴ γίγω ἡμέραν τινὰ εἰς τῶν καλλιτέρων Λατινιστῶν.»

(Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ)

Σ. Σ.

Ο ΣΙΑΒΡΟΥΡΓΟΣ ΠΕΤΡΟΣ ΠΩΤ

ΚΑΙ ΤΟ ΣΙΑΒΡΟΔΡΟΜΙΚΟΝ ΑΥΤΟΥ ΣΥΜΒΑΜΑ.

(συνέχεια καὶ τέλος.)

— Πῶς! δὲν ἔχει ἄλλο βαπόρι σήμερα; Μὰ πρέπει νὰ φύγω, νὰ πάγω σπῆτι σ' τὴ γυναῖκά μου καὶ σ' τὰ παιδιὰ μου! Πρέπει! μ' ἀκούς;

— Μὴ κἀνης ταραχῆ ἐδῶ μέσα καὶ πῆγαινε ἡσυχὰ σ' τὸ σπῆτι σου, εἰ δὲ μὴ θὰ φωνάξω τὸν σταθμάρχην.

— Πῆγαινε καὶ φώναξε τὸν σταθμάρχην σου λοιπὸν! ἐρώνησεν ὁ Πέτρος μανιώδης. Αὐτὸ ἴσα ἴσα κέγῳ θέλω! Πρέπει νὰ πάγω σπῆτι σ' τὴ γυ-ναῖκά μου καὶ σ' τὰ παιδιὰ μου.

Ὁ φύλαξ ἐξῆλθεν κινῶν τὴν κεφαλὴν του καὶ μετὰ δύο λεπτὰ ἐπανῆλθε μετὰ τοῦ σταθμάρχου.

— Πρέπει νὰ πάγω σπῆτι μου, Κύρ Σταθμάρχη. Πρέπει νὰ πάγω σπῆτι σ' τὴ γυναῖκά μου καὶ σ' τὰ παιδιὰ μου, ἐρώνησεν ὁ ταλαίπωρος Πέτρος.

— Ἀλλὰ, καλέ μου ἄνθρωπε, δὲν εἶναι δυνατόν ἀπόψε, εἶπεν οὗτος προσπαθῶν νὰ καθησυχάσῃ αὐ-τὸν, πρέπει νὰ περιμένῃς ἕως αὔριον τὸ πρωῖ.

— Ἡ ἴσως ἡ εὐγενεία του ὁ βαρῶνος θὰ δια-τάξῃ ἐπίτηδες βαπόρι; εἶπεν ὁ φύλαξ γελῶν εἰ-ρωνικῶς.

Τὸ αἶμα ἀνέβη τότε ἐπὶ τοῦ προσώπου τοῦ Πέτρου.

— Καὶ πρέπει νὰ γίνω κανεὶς βαρῶνος γιὰ νὰ ταξιδεύῃ με ἐπίτηδες βαπόρι;

— Ὅχι, εἶπεν ὁ σταθμάρχης γελῶν, ὅστις ἔχει πολλὰ χρήματα νὰ τὸ πληρώσῃ ἡμπορεῖ νὰ ταξει-δεύσῃ με αὐτὸ.

— Πολλὰ χρήματα! ἀνεκραύγασεν ὁ Πέτρος, καὶ πόσο κοστίζει τὸ διαβολεμένο αὐτὸ βαπόρι ἴσα με τὴ Δ—;

— Εἴκοσι πέντε τάληρα!

— Εἴκοσι πέντε τάληρα! Διτάξέ το! Νὰ εἴ-κοσι πέντε τάληρα! Φωτιὰ δὸς τευ κ' ἐμπρός! Ὁ Πέτρος Πῶτ δὲν εἶναι βαρῶνος, μὰ μπορεῖ νὰ ταξειδέψῃ με ἐπίτηδες βαπόρι· τὰ μέσα του τοῦ τὸ ἐπιτρέπουν.

— Ὅπως ἀγαπᾷτε! ἀπήντησεν ὁ σταθμάρχης μετ' εὐγενείας. Μετὰ ἐν τέταρτον ὄλα θὰ ἦναι ἔτοιμα. Ἐν τούτοις νὰ τηλεγραφῆσῃ εἰς τὴν Δ— ὅτι θὰ φθάσῃ ἐκεῖ ἐν ἔκτακτον.

Μετὰ ἐν τέταρτον πράγματι ὁ Ἡέτρος ἐκάθητο μετὰ τοῦ Σπίτζ ἐν τῇ πρώτῃ θέσει καὶ ἡ συνολκὴ ἀνεχώρει καπνίζουσα ἐκ τοῦ σταθμοῦ, ἐνῶ τὸ ἄσμα αὐτοῦ

Ἄκριβή μου Φαδερλάνδη
σ' τὴν ὑγείᾳ σου τὴ καλή!

ἀντήχει ἔξω τοῦ παραθύρου αἰὲς ἀμάξης.

Τὸ περὶ τῆς ἰδιαίτερας συνολκῆς τηλεγράφημα εἶχεν ἐν τούτοις παραγάγει μείστην ταραχὴν ἐν Δ—. Ὁ ἐκεῖ σταθμάρχης γνωρίζων ὅτι ἡ Αὐτοῦ Ἐξοχότης ὁ Πρωθυπουργὸς ἀνεμένετο, ἀνεκοίνωσε παραυτὰ τὸ περιεχόμενον αὐτοῦ εἰς τὰς ἀρχὰς προ-σθέτων, ὅτι ὑψηλῆς περιωπῆς μόνον πρόσωπον δύ-ναται νὰ τιμῆσῃ τὴν Δ— δι' ἐπίτηδες συνολκῆς καὶ ὅτι, ἐπειδὴ ὁ ἡγεμονόπικς τῆς Πρωσίας συνέβαινε νὰ εὐρίσκῃται εἰς αὐτὰ τὰ μέρη, ἦτο πολὺ πιθανὸν, ὥστε ὁ ἐξοχος οὗτος ἐπισκέπτης νὰ ἦτο ἡ Αὐτοῦ Ὑψηλότης. Ὁ δὴμάρχης ἦτο σχεδὸν ἐκτὸς ἑαυτοῦ ἐκ τῆς παραφορᾶς διότι ἐντὸς μιᾶς ὥρας ἡ συνολκὴ ἠδύνατο νὰ καταφθάσῃ καὶ οὐδὲν εἶχε προετοιμασθῆ. Ἄλλ' ἦτον ὁ διάδοχος τοῦ Στέμματος; ἦτον ὁ Πρωθυπουργός; Ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου τὸ τηλεγράφημα οὐδὲν διεκοίνου. Καὶ διὰ μὲν τὸν Ἡ-γεμονόπαιδα γενικὴ φωτοχυσία τῆς πέλως καὶ δεῖπνον πολυτελὲς ἔπρεπε νὰ παρασκευασθῆ διὰ δὲ τὸν Πρωθυπουργὸν αἱ ὁδοὶ μόναι προσῆκε νὰ δια-κοσμηθῶσι διὰ σημαίων.

— Θὰ διατάξω τὸ συμπόσιον, τὴν φωτοχυσίαν

και τας σημαϊας, (αυτη ηταν η σοφη ἀπόφασις του πρώτου ἀρχοντος τῆς πόλεως) και οὕτω θὰ ἡμεθα ἔτοιμοι ἐν ἑκατέρᾳ περιπτώσει.

Οἱ γραμματεῖς και ἡ ἀστυνομία ἔτρεχον διὰ τῆς πόλεως ἵνα συγκαλέσωσι πάντα τὰ μέλη τῆς δημαρχίας· ὁ δημόσιος κήρυξ ἔκρουε τὸν κώδωνα του διὰ μέσου τῶν ὁδῶν ἐπιτάσων εἰς τοὺς πολίτας, ὅσον τάχιστα, νὰ διαρωτίσωσι και διακοσμήσωσι τὰς οἰκίας των διὰ σημαϊῶν, ἐνῶ ὁ ξενοδόχος του πρώτου τῆς πόλεως ξενοδοχείου κατέσφαζεν ἀσπλάγχνως μέγαν ἀριθμὸν νησῶν και ὀρνιθίων διὰ τὸ συμπόσιον.

Ἐν τούτῳ τῷ μεταξὺ ὁ δήμαρχος ἐπανελάμβανε πρὸ τῆς συζύγου του τὰ δύο λογιδία ἅπερ εἶχε προετοιμάσει— τὸ ἓν διὰ τὸν διάδοχον τοῦ Στέμματος, τὸ δὲ ἕτερον διὰ τὸν Πρωθυπουργόν· εἶτα δὲ, περιβληθεὶς μέλανα ἱματισμὸν και λευκὸν λαίμοδέτην, ἔσπευσε πρὸς τὸν σταθμὸν τοῦ ἐπιδροδρόμου· ἔθια εἶχε συναχθῆ σύμπαν τὸ διοικητικὸν σῶμα μετὰ τῆς μουσικῆς τῆς πόλεως.

Ὁ σταθμάρχης, τὴν ἐπίσημον περιβολὴν του ἐνδεδυμένος, ἀνεκοίνωσεν εἰς τοὺς κυρίους τούτους ὅτι κατ' αὐτὴν ἀκριβῶς τὴν στιγμήν ὁ τηλεγράφος ἐκόμισεν αὐτῷ τὴν εἴδησιν ὅτι ἡ ἐπίτηδες συνολκὴ διεβη τὸν τελευταῖον σταθμὸν, ἔξ' οὗ εἰκάζετο ὅτι μετὰ ἓν τέταρτον θέλει φθάσει.

Οἱ δημοτικοὶ σύμβουλοι ἔδωκαν εἰς τὰ πρόσωπα των ταπεινὴν τινα και σεβάσιμον ἔκφρασιν, οἱ μουσικοὶ ἐχορδολόγησαν τὰ ὄργανα αὐτῶν και ὁ δήμαρχος ὡχρᾶ τῇ μορφῇ ἔστη κατὰ μέρος ἐπαναλαμβάνων ἅπαξ ἔτι τὰ δύο αὐτοῦ λογιδία.

Καὶ ἤδη τὸ σύριγμα τῆς προσεγγιζούσης συνολκῆς ἠκούσθη, οἱ ἐρυθροὶ φανοὶ τῶν ἀμαξῶν ἐφάνησαν και μετὰ δύο λεπτά ἡ ἰδιαίτερα αὐτῆ συνολκὴ ἔστη πρὸ τοῦ συνηθρισμένου δημοτικοῦ σώματος. Ἰὸ παράθυρον τῆς πρώτης θέσεως ἦτον ἀνοικτὸν, ἀλλ' οὐδεὶς ἐφαίνετο ἔνδοθεν.

Ὁ ταλαίπωρος δήμαρχος ἦτον ἐν μεγάλῃ ἀμηχανίᾳ· διότι ἠγνόει ἔτι τίς ὁ ἐλθὼν, ὁ διάδοχος τοῦ Στέμματος ἢ ὁ Πρωθυπουργός; πλὴν δῆλον ὅτι ἦτον ὁ πρῶτος τούτων· διότι ὁ δευτέρος βεβαίως ἤθελεν ἤδη φανῆ ἀπὸ τοῦ παραθύρου· δι' ὃ ὁ δή-

μαρχος δῆξας πρότερον και ποίησας ταπεινοτάτην ὑπόκλησιν ὠμίλησε τάδε,—

Αὐτοκρατορικὴ Ἰμῶν Μεγαλειότης, οἱ ἀντι... ἀντιπρόσωποι τῆς... πιστῆς ὑμῶν πολε... πόλεως Δ, συνήλθομεν ἐνταῦθα ἵνα ὑπο... ὑποδεχθῶμεν τὴν Αὐτοκρατορικὴν ὑμῶν Μεγαλειότητα μετὰ πάντων... πάντων...

Ἐνταῦθα ὁ δήμαρχος ἐλησμόνησε τὴν συνέχειαν και ἐπισυνέβη μικρά τις παύσεις. Ἀλλὰ και νῦν οὐδεὶς ἐνεφανίσθη ἀπὸ τοῦ παραθύρου και μόνον ἤχησεν ἐκ τῆς ἀμάξης ἤκιστα αὐτοκρατορικὸς βόγγος ἀκολοθούμενος ὑπὸ ὀξεῖας ὑλακῆς κυνός.

Ἐν τούτοις ὁ φύλαξ εἶχε καταβῆ και μετ' ἀπεριορίστου ἐκπληξέως ἐθεᾶτο τὴν ἀστείαν σκηνὴν.

— Ἀλλὰ, Κύριοι,— ἠνέωξε τὸ στόμα του νὰ εἴπῃ, ὅποτε ὁ δήμαρχος, ὅστις ἀνεμάσσα εἰσέτι ἀνεπιτυχῶς τὸ λογιδίον του, μὴ δυνάμενος ὁ τάλας νὰ ἐνθυμηθῆ τὴν κατόπιν λέξιν, μετὰ ἀπελπισίας ἐκίνησε τὴν χεῖρα πρὸς τοὺς μουσικοὺς, ὧν ὁ θίασος ἀμέσως ἤρξατο μελωδῶν πατριωτικὸν τι ἄσμα, τῶν δημοτικῶν συμβούλων ἀγαλλομένων και ἀναφωούτων: «Ζήτω ἡ Αὐτοκρατορικὴ Αὐτοῦ Ἰψηλότης! Οὐρῶά! οὐρῶά!»

Ἦδη ἐπὶ τέλους κίνημα τι ἐγένετο ἐν τῇ ἀμάξῃ και ἐπὶ τοῦ παραθύρου ἐνεφανίσθη ἡ ὑπναλέα και ἐκπεπληγμένη μορφὴ τοῦ Πέτρου Πῶτ.

Ὁ φύλαξ γελῶν ἐκ καρδίας ἔθραμε ν' ἀνοίξῃ τὴν θύραν τῆς ἀμάξης, ἀφ' ἧς ἐξῆλθεν ὁ Πέτρος μας, τὸν κάλαθον ἐπὶ τῶν ὤμων ἔχων, τὴν ῥάβδον ἐν τῇ χειρὶ, και στραφεὶς ἅπαξ ἔτι πρὸς τὸ βᾶθος τοῦ ὀχήματος ἐκραύγασεν: «Ἐλα λοιπὸν, Σπιτς! ἔλα!»

Ἐκπεπληγμένος ὀλίγον ὁ Πέτρος διεβη διὰ μέσον τῶν μελῶν τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου, ἐκδάλων τὸ σκιαδίον του και λέγων,—

— Καλησπέρα, Κύριοι!

Ὁ δήμαρχος ἐν τῇ ἀγανακίῃ αὐτοῦ ἀφῆκε τὸν πῖλον νὰ πέσῃ ἐκ τῶν χειρῶν του, ἐνῶ τὰ πρόσωπα τῶν λοιπῶν μελῶν τῆς δημαρχίας ἐξετάθησαν εἰς ἀπειλητικώτατον τρόπον.

— Αὐτὸς εἶναι μὰ τὴν ἀλήθειαν, ἐπιθύρυσεν εἰς,

αὐτὸς εἶναι, ὁ Πέτρος Πῶτ ὁ σιδηρουργός! και νὰ ἔλθῃ με ἔκτακτον!

— Δουλὸς σας, Κύριοι!, εἶπεν ὁ Πέτρος σπεύδων ταχέως ἐπὶ τὰ πρόσω· ἀλλ' ἡ ὑπόθεσις πᾶσα ἐφάνη εἰς αὐτὸν ὑποκρύπτουσα τι τὸ μυστηριώδες.

Ὅτε δὲ οἱ τῆς πόλεως ἀντιπρόσωποι ἐφωτίσθησαν παρὰ τοῦ φύλακος περὶ τῶν διατρεξάντων, αἱ ἐκθαμβοὶ φυσιογνωμίαι αὐτῶν ἐπανῆλθον εἰς τὴν φυσικὴν κατάστασιν και πάντες γέλω ἔθانون· πλὴν εἰς μόνος, ὁ ἀτυχῆς δήμαρχος, δὲν συνεμερίσθη τὴν ἰλαρότητα ταύτην τῶν συνεταίρων του. Ἀπέσπασεν ἐκ τοῦ λαίμου τὸν λευκὸν αὐτοῦ λαίμοδέτην και θέσας αὐτὸν ἐν τῷ θηλακίῳ του ὤρμησεν διὰ μέσου τῆς λαμπρῆς διαφωτισθείσης και διακοσμηθείσης πόλεως πρὸς τὸ Δημαρχεῖον, ὁπόθεν ἐξέπεμψε πάντας τοὺς ὑπαλλήλους τῆς ἀστυνομίας και κήρυκας ἵνα ἀναγγείλωσι ὅτι ὑπάρχει νεωτέρα διαταγὴ ἀναίρουσα τὴν πρώτην περὶ χαρῶν και ἀγαλλιάσεων.

Ἀλλὰ τὸ εἰς τὸ ξενοδοχεῖον διαταχθὲν συμπόσιον ὤφριλε νὰ πληρωθῆ ἐκ τῶν δημοσίων χρημάτων.

— Ἐνοια σου, Πέτρος, και θὰ σοῦ τὸ πληρώσω! εἶπεν ὁ ἐξηγριωμένος δήμαρχος θυμωδῶς λίαν.

Ἀύστηνε Πέτρε ὡς ἐὰν ἦσο ἀξίος μομφῆς διὰ τοῦτο

Διεβη διὰ μέσου τῆς λαμπρῆς ἐστολισμένης πόλεως ἀγνοῶν ὅπως ὅτι πᾶσα ἡ λαμπρότης αὐτῆ εἶχεν ἀναπτυχθῆ δι' αὐτὸν, τὸν μὴ εἰς εὐθυμον κατάστασιν νοῶς ὄντα· διότι ἀνελογίζετο τὴν περιφανῆ ὑπόδοχὴν, ἧτις ἀνέμενεν αὐτὸν οἶκοι· ὁπότε ἤθελε διηγηθῆ εἰς τὴν Μαριγῶ του, ὅτι ἐπλήρωσεν εἴκοσι πέντε τάληρα διὰ ἔκτακτον συνολκὴν.

Καὶ ὡς τίμιος ἄνθρωπος ἔπραξε τοῦτο τὴν αὐτὴν ἑσπέραν διότι δὲν ἤθελε κοιμηθῆ ἐὰν ἀπέκρυπτεν αὐτὸ ἀπὸ τῆς γρηᾶς του.

Τὴ συνέβη μετέπειτα, ἀν δηλ. ἠγέρθη θύελλα, ἡ ἀν τὸ ὠραῖον ποσάκι, ἡ μεταξωτὴ ποδιὰ και ἡ σκουφέτα ἀπέτρεψαν ταύτην, ἀγνοοῦμεν εἰσέτι. Ἐν μόνον δὲ γινώσκουμεν ὅτι τὴν ἐπαύριον τὸ πρῶτὸ ἡ Μαριγῶ εἶχεν ἐρυθροτάτους ὀφθαλμούς και ὅτι ὁ Πέτρος ἐσφυροκόπει φοβερά, ὡς ἐὰν ὁ ἄκμων αὐτοῦ ἦτον ὑπεύθυνος διὰ τὰ διατρέξαντα.

Ἀλλ' ὅταν οἱ γείτονες διακοίνωσαν ἔτι πᾶσαι αἱ χαραὶ και ἀγαλλιάσεις, ἡ μουσικὴ, ἡ πρεσβεία, ἡ φωτοχυσία και τὰ πάντα ἦσαν πρὸς τιμὴν τοῦ Πέτρου, ἡ φαιδρότης ἐπανῆλθεν ἐπὶ τῆς μορφῆς τῆς Μαριγῶς, ἡ ὁποία δὲν ἠδύνετο νὰ κρατήσῃ τὸν γέλωτά της. Ἀλλ' ὁ Πέτρος ἐκτείνας τὴν χεῖρά του εἶπεν,

— Γυναῖκά μου, νὰ τὸ χέρι μου· εἶναι ἡ ὑστερη φορὰ ποῦ ἔνα τέτοιο πρᾶγμα συμβαίνει.

Ἀλλ' ὁ δήμαρχος δὲν δύναται νὰ λησιμονήσῃ τὸ σύμβαμα και μεμψιμοιρεῖ εἰσέτι κατὰ τοῦ Πέτρου Πῶτ.

Σ.

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ.

Αἱ παγκόσμιοι ἐκθέσεις.

Πόλεις Ἔτη Διάρκεια. Ὀλικὸς ἀριθ. Μέσος ὅρος τῶν ἐσόδων. καθ' ἡμέραν ἐσόδ.

Λονδ.	1815	167 ἡμ.	6170000	36946
Παρίσ.	1855	186 »	4533464	24321
Λονδ.	1862	181 »	6211103	34315
Παρίσ.	1867	216 »	9062965	41958
Βιέννη	1873	186 »	7254867	39004
Φιλαδέλφ.	1876	159 »	9789392	61568

Ἴδου δ' ἀκριβῆς ἀριθμὸς τῶν ἐκθετῶν και τῶν ἐπισκεπτῶν:

		ἐκθέται	ἐπισκέπται
Λονδ.	1851	13917	6839195
Παρίσ.	1855	23954	5162330
Λονδ.	1862	28953	6211103
Παρίσ.	1867	50226	10200000
Βιέννη	1873	42584	7254687
Φιλαδέλφ.	1876	49378	9857625.

* *

Αἱ ἐκθέσεις τῶν Παρισίων.— Ἡ πρώτη ἐν Γαλλίᾳ ἔκθεσις ἐγένετο τῷ 1798 ἐπὶ τῆς πρώτης Δημοκρατίας, συμμετέσχον δ' αὐτῆς μόνον 110 ἐκθέται, ἐκ 16 διαμερισμάτων τῆς Γαλλίας, ἕνεκα τῶν περισπασμῶν αὐτῆς.

Ἡ δευτέρα τῷ 1801 ὑπῆρξεν μεγαλύτερα, καθότι 220 ἐκ 38 διαμερισμάτων, ἐξέθεσαν ἐν αὐτῇ τὰ προϊόντά των.

Ἡ τρίτη τῷ 1802. Ἐκθέται 550, ἐξ 73 διαμερισμάτων.

Ἡ τετάρτη τῷ 1806. Ἐκθέται 1400, ἐξ 104 διαμερισμάτων.

Ἡ πέμπτη τῷ 1819. Ἐκθέται 1500.

Ἡ ἕκτη τῷ 1823, ἐπὶ Λουδοβίκου τοῦ ΙΗ' ἐν τοῖς ἀνακτόροις τοῦ Λούβρου.

Ἡ ἑβδόμη τῷ 1827. Ἐκθέται 1895. Ἐν αὐτῇ ἐγένετο χρῆσις ὡς βραβείου τοῦ Σταυροῦ τῆς Λεγεώνας τῆς τιμῆς.

Ἡ ὄγδοη τῷ 1834. Ἐκθέται 3960.

Ἡ παγκόσμιος ἔκθεσις τοῦ 1867 ἐνομήθη ὡς ἡ μεγίστη τῶν προγενεστέρων καὶ τῶν μετὰ ταῦτα Ἐντούτοις διὰ τὸν τοῦ τρέχοντος ἔτους, ἀφοῦ ἐδιπλασιάσθησαν τὰ διαστήματα, συνεσφίχθησαν οἱ ἐκθέται, συνεπυκνώθησαν τὰ ἐκθέματα, μετετράπησαν οἱ κῆποι τῆς τοῦ 1867 εἰς οἰκοδομήματα διὰ τὴν ἔκθεσιν καὶ προσετέθη τὸ Τροκαδερώ, μόλις ταῦτα ἀκούεται ἐν αὐτῇ ἡ φωνή: «Εἶναι πολὺ μικρὰ εἶναι πολὺ στενὴ, πολὺ περιωσμένη».

* * *

Ὁ Σοσιαλισμὸς ἐν Γερμανίᾳ.— Ὁ Σοσιαλισμὸς ἐν Γερμανίᾳ ἦτο πρὸ εἴκοσιν ἐτῶν ὅλως ἀσήμαντον πρᾶγμα, πρὸ δωδεκαετίας δὲ ἀνίσχυρός τις μερίς, ἐν ᾧ σήμερον εἶναι ἀληθῆς δύναμις διαθέτουσα πολλὰ μέσα ἐνεργείας καὶ συστήσασα 14 τυπογραφεία, 41 πολιτικὰς ἐφημερίδας ἐξ ὧν 13 ἐκδίδονται ἐξἄκτις τῆς ἑβδομάδος καὶ τῶν ὁποίων οἱ συνδρομηταὶ ὑπερβαίνουν τὰς 130,000. Τὸ ἐπίσημον ὄργανον τοῦ σοσιαλισμοῦ ὁ *Vorwärts* ἐκδίδομενος ἐν Λειψίᾳ ἀριθμοὶ 12,000 περίπου συνδρομητῶν. Ὁ *Neue Welt* σύγγραμμά φιλολογικόν,

περὶ τοὺς 35,000 συνδρομητῶν. Πάμπολλα ἐπίσης εἰσι τὰ περιοδικὰ τῆς σοσιαλιστικῆς μερίδος, ἐξ ὧν ὁ *Arbe Conrad*, εἶδος τι ἡμερολογίου, τυποῦται εἰς 50,000 ἀντίτυπα. Πολλοὶ καθηγηταὶ καὶ φοιτηταὶ τῶν Γερμανικῶν Πανεπιστημείων εὐμενῶς ὑπεδέχθησαν τὸν σοσιαλισμὸν, ὅστις ἀριθμῶι δπαδούς καὶ ἐν αὐτοῖς τοῖς ὑπουργικοῖς γραφείοις, ἐν ᾧ συγχρόνως εὗρεν ἀνοικτὰς τὰς θύρας τοῦ Ὁμοσπονδιακοῦ κοινοβουλίου, τοῦ ὁποῦοι δώδεκα μέλη ἀνήκουσιν εἰς τὴν σοσιαλιστικὴν δημοκρατίαν.

Καὶ ταῦτα πάντα ἐν διαστήματι εἴκοσι σχεδὸν ἐτῶν!

Ἡ ΧΑΡΑ.

Ὅποταν νέφθ σκοτεινὰ πληροῦσι τὸν αἰθέρα καὶ ζοφερά τις θύελλα ἐκρήγνυται σφοδρὰ, ἀκτῆς ἡλίου ἀν φανῆ ὅποσον φαεινότερα παρίσταται διώκουσα τὰ πρῶην φοβερά.

Ὅτως ἀν πλήρης συμφορῶν ὑπέγκειται ὁ βίος, ἀν θύελλα τὰ στήθη μας βαρῦγδουπος κυμαίνει, ὑπάρχουν ὁμοῦ καὶ χαρὰ ἐμπρὸς μας αἰφνηδίως καὶ ἡ ψυχὴ γελοῦσα εἰς οὐρανούς προβαίνει.

Χαρά! ὡς ὅσας λαμπρὰ εἰς καυστικὰς ἐρήμους, ὡς ἥλιος γλυκύτατος εἰς νύκτας ζοφεράς προφαίνεσαι διώκουσα τὰς σκέψεις τὰς πενθίμους καὶ ἀντὶ τούτων φέρουσα ἰδέας ἱλαράς.

Ἄμα φανῆς πλῆθος λυπῶν καὶ θρηνοῖ θυμοδόροι ὡς ἄναρ διαλύονται εἰς νύκτα ἀπαισίαν, τὴν εὐφροσύνην πνεύσει στήθεος παντός οἱ πόροι καὶ χαρωπὸν μειδίημα διώκει τὴν πικρίαν.

Ἄκτινοβόλα ὄμματα παντοῦ σὲ χαιρετίζουν καὶ γλώσσα πλήρης ἡδονῆς ἐκθύμως σὲ ὕμνεϊ, σκορπώντας στήθη χάριτας μεγίστας σοὶ γνωρίζουν, θετήτα δὲ ἅπαντες σὲ λέγουσιν εὐμενῆ.

Ἄφου τοσαῦτα ἀγαθὰ λοιπὸν μαζῇ σου φέρεις καὶ τ' ἄνοιά σου φέρεται χρησμός παντοῦ λατρείας, πρὸς τί εἶπὲ τὰ δῶρά σου μακρὰν ἡμῶν ἀπαίρεις καὶ τῆς ὀδύνης ἔρμαιον ἀφίνεις τὰς καρδίας;

Σ. Ι. Π.